

M Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen
M Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen
Universiteit Leiden

© 2024 Academion

www.academion.nl
info@academion.nl

Projectcode P2311

Inhoud

Samenvatting	4
Scoretabel	5
Introductie	6
Procedure	6
Panel	7
Informatie over de opleidingen	7
Beschrijving van de beoordelingsstandaarden	9
Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel	9
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	9
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	12
Standaard 3. Toetsing	20
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	24
Eindoordeel	24
Aanbevelingen	24
Bijlage 1. Beoogde leerresultaten	26
Bijlage 2. Opleidingscurriculum	31
Bijlage 3. Bezoekprogramma	45
Bijlage 4. Geraadpleegde materialen	46

Samenvatting

Beoogde leerresultaten

De masteropleidingen Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen van de Universiteit Leiden stellen zich ten doel alumni af te leveren die een professionele identiteit hebben ontwikkeld als docenten, maar ook academici zijn met een stevige verankering in de betreffende vakdiscipline. De opleidingen kiezen voor een integratieve aanpak van vakinhoud en didactiek, waarbij ze een multiperspectivistische benadering toepassen. Het panel concludeert dat de opleidingen een vernieuwende en onderscheidende insteek hebben. Wel adviseert het panel om de dialoog met het werkveld te versterken om dit onderscheidende aspect ook voor de betrokkenen uit het werkveld duidelijk te maken en om de opleidingen meer gezamenlijk vorm te geven.

De opleidingen verdisconteren de wettelijke bekwaamheidseisen voor het beroep van docent in hun profiel en in de beoogde leerresultaten. Die laatste volgen de Dublin-descriptoren en laten daarmee een duidelijk academisch masterniveau zien. Het panel is positief over de profilering en de beoogde leerresultaten van de beide opleidingen. Het acht die volledig in lijn met de vereisten van het beroepenveld en vakgebied.

Onderwijsleeromgeving

Het panel stelt vast dat de twee opleidingen sterk ontworpen curricula kennen waarin de verschillende perspectieven, inhouden en vaardigheden goed met elkaar worden verweven. De beide opleidingen combineren vakinhoud met didactische kennis en vaardigheden, en bieden studenten een uitdagend palet aan cursussen en werkvormen. De organisatie en opzet van de stages is daarbij goed geslaagd, zeker gezien de recente toevoeging van het pedagogisch-didactische leerlijn. De integratie van vakinhoud en didactiek ziet het panel duidelijk terug door het gehele curriculum heen. Het panel waardeert de inspanningen die door zowel de docententeams als het opleidingsbestuur zijn gedaan om deze integratie verder te verbeteren. Voor de schoolvakken Frans en Duits van de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen vindt het panel dat onderwijs in de doeltaal toereikend is, maar beveelt het aan om ook in de modules die door het ICLON worden aangeboden, meer aandacht te besteden aan de doeltaal.

Het panel constateert dat de studeerbaarheid op orde is voor beide opleidingen, dankzij ruime begeleiding en heldere informatie. De opleidingen hebben de afgelopen periode flink geïnvesteerd in het verbeteren van de studeerbaarheid, waarbij goed naar de studenten is geluisterd, en dit lijkt zich uit te betalen. Wel adviseert het panel om de opzet van een van de eindwerken, de Vakdidactische Verdieping, aan te passen teneinde de studielast te verminderen (dan wel het aantal EC dat ervoor staat te verhogen). Ook beveelt het panel aan om het verwachtingsmanagement richting de stagescholen goed in te richten, de studielast van de stage in samenwerking met de stagescholen te herijken en een meer continue terugkoppeling te hebben tussen stageschool, student en opleiding, zodat stagescholen de studenten van de tweejarige educatieve masters niet overvragen. Het panel stelt vast dat het onderwijsgevend personeel didactisch en inhoudelijk goed onderlegd is voor het vormgeven van de opleidingen. Docenten zijn betrokken bij de opleidingen en worden door studenten als enthousiast en bevlogen ervaren.

Toetsing

Het panel is te spreken over de gevarieerde en goed vormgegeven toetsing binnen de verschillende vakken van de opleidingen. De beoordeling van de praktijkstages is solide vormgegeven en ook de andere toetsen vindt het panel afwisselend en passend. Integratieve toetsing vindt plaats binnen de vakinhoudelijke vakken. Het panel doet de aanbeveling om dit uit te breiden naar het praktijkdeel door de relatie tussen het handelen in de praktijk en het inhoudelijke deel van de opleiding expliciet te toetsen in de pedagogisch-

didactische leerlijn. Het ontwikkeldossier dat in de pedagogisch-didactische leerlijn wordt samengesteld biedt volgens het panel een goede kans om deze connectie te maken.

Het panel acht de beoordeling van het eindniveau in scriptie en Vakdidactische Verdieping passend vormgegeven en kan zich in grote lijnen in de beoordelingen vinden. Voor de scriptiebeoordeling beveelt het panel aan om te expliciteren hoe de scores op deelcriteria tot een eindoordeel leiden en om te zorgen dat alle studenten ruime feedback krijgen. Het panel doet ook de aanbeveling om de VDV-rubric en beoordelingschaal te herzien en het onderscheid tussen onvoldoende, voldoende, goed of uitstekend scherper vorm te geven. Het panel prijst de examencommissie voor de manier waarop zij haar borgingstaak uitvoert in afstemming met de examencommissies in de Faculteit Geesteswetenschappen en de eenjarige academische lerarenopleidingen.

Gerealiseerde leerresultaten

Op basis van de eindwerken en het functioneren van de alumni in de beroepspraktijk concludeert het panel dat het eindniveau voor beide opleidingen aan de maat is. Afgestudeerden komen doorgaans goed terecht, al moet hun potentieel om actief vorm te geven aan vernieuwing van schoolvakken zich op langere termijn nog waarmaken in de praktijk.

Scoretabel

Het panel beoordeelt de opleidingen als volgt:

Masteropleiding Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet

Algemeen eindoordeel positief

Masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet

Algemeen eindoordeel positief

Prof. dr. Paulien Meijer, panelvoorzitter

Dr. Fiona Schouten, secretaris

Datum: 2 oktober 2024

Introductie

Procedure

Visitatie

De masteropleidingen Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen van de Universiteit Leiden werden op 7 juni 2024 door een onafhankelijk peer review panel beoordeeld. De beoordeling verliep volgens de procedure en standaarden van het NVAO Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (d.d. september 2018).

In opdracht van de Universiteit Leiden verzorgde evaluatiebureau Academion de begeleiding van de visitatie. Dr. Fiona Schouten trad op als coördinator en secretaris. Zij is door de NVAO gecertificeerd en als secretaris geregistreerd. Sarah Boer was vanuit Academion als toehoorder aanwezig bij het bezoek.

Vorbereiding

In samenspraak met de instellingen en opleidingen stelde Academion het visitatiepanel samen, rekening houdend met de expertise en onafhankelijkheid van de leden. De NVAO stemde op 4 april 2024 in met de samenstelling van het panel. De coördinator instrueerde de panelvoorzitter op 19 december 2023 over diens rol binnen de visitatie volgens het Profiel van de voorzitter (NVAO 2016).

De contactpersonen van de instelling stelden voor het visitatiebezoek een bezoekprogramma op in overleg met de coördinator (zie bijlage 3). De instelling selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Daarnaast bepaalde de instelling dat het ontwikkelgesprek zou worden vormgegeven als onderdeel van het bezoek. Op basis van dit gesprek werd een apart ontwikkelverslag gemaakt.

In de aanloop naar de visitatie stuurden de opleidingen een lijst van in totaal 13 afgestudeerden voor de masteropleiding Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en 2 afgestudeerden voor de masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen over de periode september 2020 tot en met februari 2024 naar de coördinator. Dit waren alle afgestudeerden in de afgelopen 6 jaar. Van deze lijst selecteerde de panelvoorzitter in samenspraak met de coördinator alle eindwerken. Van studenten in de opleidingen werden twee eindwerken beoordeeld: een masterscriptie en een verslag van een onderzoek binnen de eigen onderwijspraktijk. Voor Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen las het panel voor de afstudeerrichting Nederlands de eindwerken van 2 studenten, voor de afstudeerrichting Engels de eindwerken van 5 studenten, voor de afstudeerrichting Frans de eindwerken van 6 studenten, en voor de afstudeerrichting Duits geen eindwerken (niet beschikbaar). Voor Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen, afstudeerrichting Religie en Levensbeschouwing, las het panel de eindwerken van 2 studenten. Voorafgaand aan het bezoek stelden de opleidingen de geselecteerde eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren beschikbaar aan het panel. Ook zonden de opleidingen het panel hun zelfevaluatie rapporten en aanvullende stukken toe (zie bijlage 4).

De panelleden bestudeerden de ontvangen informatie en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. Het student-lid heeft geen eindwerken bestudeerd. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden. Kort voor de visitatie hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van het zelfevaluatie rapport, de gelezen eindwerken en de taakverdeling ter sprake kwamen. Ook werd het panel geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskaders, de werkwijze en de planning van visitaties en rapportage.

Bezoek

Tijdens het visitatiebezoek sprak het panel met verschillende opleidingsvertegenwoordigers (zie bijlage 3). Ook bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt. Het panel beëindigde de visitatie met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van de visitatie gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin zij de voorlopige indrukken, algemene observaties en suggesties voor ontwikkelpunten van het panel presenteerde.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat intern voor binnen Academion voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de secretaris het rapport naar de instelling met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De secretaris paste de feitelijke onjuistheden in het rapport aan op aanwijzing van de panelvoorzitter. Vervolgens stelde het panel het rapport vast en stuurde de coördinator het naar het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsonderzoek en Nascholing (ICLON) en de Universiteit Leiden.

Panel

Het panel dat de masteropleidingen Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen aan de Universiteit Leiden beoordeelde, bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. P.C. (Paulien) Meijer, hoogleraar Teacher learning and development aan de Radboud Universiteit [voorzitter];
- Prof. dr. K. (Kris) Van den Branden, hoogleraar Taalkunde aan de Faculteit Letteren van de Katholieke Universiteit Leuven (België);
- Prof. dr. C. (Cok) Bakker, hoogleraar Didactiek van Levensbeschouwelijke vorming aan de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht [vakreferent Religie en Levensbeschouwing];
- Prof. dr. P.A.J.M. (Peter-Arno) Coppens, hoogleraar Vakdidactiek van de geesteswetenschappen aan de Faculteit Letteren van de Radboud Universiteit [vakreferent Nederlands];
- Dr. K.A. (Kristine) Johanson, universitair hoofddocent Engelse Taal en Cultuur aan de Universiteit van Amsterdam [vakreferent Engels];
- Prof. dr. K. (Katja) Lochtman, hoogleraar Duitse Linguïstiek en Vreemdetaalacquisitie aan de Vrije Universiteit Brussel (België) [vakreferent Duits];
- Dr. S.M.E. (Sabine) van Wesemael, universitair hoofddocent in de Franse Taal- en Letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam [vakreferent Frans];
- R. (Ralph) de Bruin, masterstudent Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen aan Tilburg University [student-lid].

Alle panelleden, de secretaris en de instelling hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend en kunnen bevestigen dat de beoordeling in volledige onafhankelijkheid is uitgevoerd.

Informatie over de opleidingen

Naam van de instelling:	Universiteit Leiden
Status van de instelling:	Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	Positief

Naam van de opleiding: Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen
CROHO-nummer: 68536
Niveau van de opleiding: Master
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 120 EC
Afstudeerrichtingen: Nederlands
Engels
Duits
Frans
Locatie: Leiden
Variant(en): Voltijd, deeltijd
Onderwijstaal: Nederlands en doeltaal
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Naam van de opleiding: Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen
CROHO-nummer: 68532
Niveau van de opleiding: Master
Oriëntatie van de opleiding: Academisch
Aantal studiepunten: 120 EC
Afstudeerrichtingen: Religie en Levensbeschouwing
Locatie: Leiden
Variant(en): Voltijd, deeltijd
Onderwijstaal: Nederlands, Engels
Inleverdatum NVAO: 1 november 2024

Beschrijving van de beoordelingsstandaarden

Organisatie

De masteropleidingen Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen zijn bestuurlijk ingebed in het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsonderzoek en Nascholing (ICLON), zoals overeengekomen met de Faculteit der Geesteswetenschappen (FGW) van de Universiteit Leiden. Het ICLON verzorgt middels een gemeenschappelijke regeling alle lerarenopleidingen voor het voortgezet onderwijs voor de Universiteit Leiden. De afspraken en verantwoordelijkheden tussen Faculteit der Geesteswetenschappen (FGW) en het ICLON zijn vastgelegd in een convenant. Deze afspraken hebben onder meer betrekking op de bestuurlijke verantwoordelijkheid, de inschrijving van studenten, de registratie van EC's en de verrekening van de docentinzet. De lerarenopleidingen, inclusief de beide educatieve masters, delen een opleidingscommissie waarin zij alle vertegenwoordigd zijn. De educatieve masters hebben een eigen examencommissie (zie verder standaard 3). Ook over toelating, voorlichting en zichtbaarheid van de tweejarige educatieve masters zijn afspraken gemaakt.

De opleidingen kennen een voltijd- en een deeltijdvariant. Tenzij anders aangegeven gelden de bevindingen en oordelen voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant.

Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel

Het vorige visitatiepanel, dat in 2019 de toets nieuwe opleiding voor de beide opleidingen uitvoerde, adviseerde om de integratie van vakinhoud en didactiek sterker te monitoren. Ook deed het de aanbeveling om de beoordeling van de geïntegreerde toetsen en van het vakdidactische onderdeel van het eindwerk te verbeteren door heldere procedures vast te leggen. Het huidige panel constateert dat deze adviezen goed door de opleidingen zijn opgepakt en uitgevoerd. Zie ook de betreffende standaarden.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De tweejarige educatieve masteropleidingen leiden academisch geschoolde docenten op met schoolvakspecialisaties in Religie & Levensbeschouwing (R&L) in de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen, en Frans, Duits, Nederlands en Engels in de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen. De opleidingen beogen alumni af te leveren die een professionele identiteit hebben ontwikkeld als docenten, maar zichzelf ook met recht blijven zien als academici met een stevige verankering in de betreffende vakdiscipline.

Door vakinhoudelijke en educatieve expertise met elkaar te verbinden en te integreren met handelen in de onderwijspraktijk beogen de opleidingen meerwaarde te bieden voor studenten, het onderwijsveld en de maatschappij. De opleidingen stellen studenten in staat om integratieve diepgang te bereiken, doordat vakinhoud en educatie gedurende twee jaar in samenhang worden ontwikkeld en aan de praktijk getoetst. De opleidingen willen het onderwijsveld hiermee van academische vakdocenten voorzien die zich niet alleen willen ontwikkelen als docenten, maar ook gemotiveerd zijn om nauw contact te houden met de academie. Zo willen ze bijdragen aan de integratie tussen het voortgezet en het hoger onderwijs. Dit geldt niet alleen de eigen professionele ontwikkeling van de studenten, maar kan ook een impuls geven aan de teams waarvan de studenten onderdeel zijn als docent. De opleidingen willen maatschappelijke meerwaarde bieden in het

terugdringen van het docententekort en het bijdragen aan de doelstelling dat docenten in het voortgezet onderwijs universitair geschoold zijn in het betreffende vakgebied. Deze docenten zijn volgens de opleidingen bij uitstek geschikt om het onderwijs vakinhoudelijk te vernieuwen en leerlingen te enthousiasmeren voor een vervolgopleiding en/of het docentschap.

De *master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen* neemt een inmiddels breed gedeelde nieuwe visie op de schoolvakken Nederlands en Moderne Vreemde Talen in het voortgezet onderwijs als vertrekpunt voor het opleiden van academische taaldocenten. Terwijl in bestaande curricula van het voortgezet onderwijs en in bijbehorende examenprogramma's talen voornamelijk worden benaderd vanuit communicatieve vaardigheden, krijgen in de nieuwe visie ook de andere perspectieven op taal meer expliciet de aandacht. De opleiding combineert de volgende perspectieven:

- Communicatief/taalvaardig perspectief: hoe wordt de taal gebruikt? (taalbeheersing)
- Cultureel perspectief: hoe waardeer en interpreteer je de (functie van) taaluitingen in de literatuur, cultuur en media? (letterkunde, cultuurwetenschap)
- Structureel perspectief: wat is de structuur en wat zijn de bouwstenen van een taal? (taalkunde)
- Taalpsychologisch perspectief: hoe verloopt de verwerking en verwerving van taal? (taalkunde, psycholinguïstiek)
- Sociaal perspectief: hoe varieert de taal, in verschillende contexten? (sociolinguïstiek, dialectologie, historische taalkunde)

De *master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen* kiest een nieuwe visie op het schoolvak als vertrekpunt voor het opleiden van academische docenten R&L. Hierachter is het Expertisecentrum Levensbeschouwing en Religie in het Voortgezet Onderwijs (LERVO) de drijvende kracht. Enkele stafleden uit de opleiding maken deel uit van het LERVO. Waar het schoolvak tot nu toe vooral werd benaderd als middel voor socialisatie binnen de eigen geloofsgemeenschap, of als middel voor persoonsvorming buiten de religieuze tradities, zal in het nieuwe kerncurriculum in het voortgezet onderwijs daarnaast aandacht worden geschonken aan sociaalwetenschappelijke benaderingen van religie en literair-historische benaderingen van bronteksten op een interreligieuze manier. Dit kerncurriculum is niet voorschrijvend. Scholen in het voortgezet onderwijs kunnen een vak religie en levensbeschouwing aanbieden of binnen het vak godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs een deel van het kerncurriculum overnemen. Het kerncurriculum is vanuit een perspectiefgerichte benadering opgezet. Voor het kerncurriculum worden 10 perspectieven onderscheiden: het zin-, fenomenologisch, antropologisch, historisch, demografisch, persoonlijk, ethisch, maatschappelijk, vergelijkend en metaperspectief. Ook omvat het de belangrijkste religieuze en levensbeschouwelijke tradities in Nederland en de wereld: de vijf wereldreligies (jodendom, christendom, islam, hindoeïsme en boeddhisme) en het humanisme.

De Leidse master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen stelt zich ten doel academische docenten R&L nieuwe stijl op te leiden. Dit zijn docenten die onderwerpen en thema's vanuit verschillende perspectieven en tradities kunnen benaderen met hun leerlingen, en die hun leerlingen leren en stimuleren dit ook zelf te gaan doen. Daarbij streven de docenten een vormend leerproces na, waarbij de wereld van religie en levensbeschouwing voor leerlingen wordt geopend, terwijl leerlingen tegelijkertijd ontdekken hoe zij betekenis en zin geven aan de wereld, wat ze interessant vinden, waar ze goed in zijn en wat ze verder zouden willen leren.

De beide opleidingen sluiten met hun visie en doelen aan bij de drie bekwaamheidsgebieden, namelijk vakdidactische, vakinhoudelijke en pedagogische bekwaamheid, die sinds september 2017 voor het beroep van docent zijn geformuleerd in het Besluit Bekwaamheidseisen Onderwijspersoneel. In het besluit wordt er

bij de uitwerking van deze bekwaamheidseisen nadrukkelijk van uitgegaan dat de docent werkt in een professionele ruimte waarin hij of zij verantwoordelijkheid neemt voor keuzes ten aanzien van de inrichting van het onderwijs, en ook bereid en in staat is zich met collega's op een onderzoekende manier te blijven ontwikkelen op deze gebieden. Het ICLON heeft hiervoor een opleidingsmodel ontwikkeld en geïmplementeerd waarmee deze uitgangspunten in samenhang kunnen worden gerealiseerd. Het overkoepelend doel is dat docenten zelfstandig richting leren geven aan hun eigen denken en handelen (agency), met betrekking tot de drie bekwaamheidsgebieden in onderlinge samenhang: vakinhoudelijke, (vak)didactische en pedagogische bekwaamheid. Daarbij streven de opleidingen naar een leerroute waarbij innovatie en routinevorming in balans zijn en studenten stapsgewijs voortbouwen op wat ze al willen en kunnen. Studenten doorlopen regelmatig een leercyclus (voornemens formuleren, ontwerpen, uitvoeren, leren van ervaringen, en reflecteren op wat ze al doen en willen). De verschillende fasen van deze leercyclus worden verdiept en verbreed doordat studenten worden ingeleid in theoretische perspectieven met betrekking tot de drie bekwaamheidsgebieden.

De profilering van de opleidingen en de manier waarop ze aansluiten bij de bekwaamheidseisen vanuit het beroepenveld zijn uitgewerkt in de beoogde leerresultaten van de twee educatieve masters (zie bijlage 1). Deze sluiten aan bij de Dublin-descriptoren op masterniveau en weerspiegelen de categorieën die door deze descriptoren worden onderscheiden. De opleidingen kennen een gedeelde set eindtermen en daarnaast steeds schoolvakspecifieke beoogde leerresultaten.

Het panel is positief over het onderscheidende multiperspectivistische en integratieve profiel van de beide opleidingen. Door de integratieve aanpak onderscheiden deze opleidingen zich van andere lerarenopleidingen. Het panel constateert dat de educatieve masteropleidingen docenten opleiden die steeds de link tussen vakinhoud en de didactiek en de lespraktijk kunnen en willen leggen, iets wat zij gedurende hun hele opleiding doen (zie ook standaard 2). Het ziet dat de opleiding door haar integratieve opzet een ander type studenten trekt dan de educatieve masteropleiding die een 1+1-structuur hanteert, waarbij de vakmaster en de educatieve master ieder één jaar beslaan. De studenten die de tweejarige variant kiezen, zijn vaak al zekerder van hun wens om het onderwijs in te gaan, en willen dan ook direct praktijkervaring opdoen vanaf de start van de master. Voor dergelijke gemotiveerde studenten is het onderscheidende profiel van de opleidingen aantrekkelijk.

Het panel constateert tot zijn tevredenheid dat de opleidingen actuele ontwikkelingen in de relevante vakgebieden absorberen en dat ze hiermee de ambitie laten zien om academisch gevormde docenten met meerwaarde voor beroepenveld en maatschappij af te leveren. Het panel ziet dat de multiperspectivistische benadering in beide opleidingen duidelijk naar voren komt en ook bij beide opleidingen verbonden wordt met vakvernieuwing. Dit is duidelijk zichtbaar in de tweejarige educatieve master R&L, die landelijk initiatiefnemer is in de vakinhoudelijke curriculumvernieuwing door haar hechte samenwerking met en verbondenheid aan het LERVO. Ook bij de educatieve master in de Taal- en Cultuurwetenschappen ziet het panel de combinatie van vakinhoudelijke vernieuwing en een multiperspectivistische benadering terug. Hiermee onderscheidt ook deze masteropleiding zich van andere educatieve masters in dit vakgebied. Bij beide opleidingen is tevens duidelijk dat de alumni als ambassadeurs van deze vernieuwende aanpak worden gezien wanneer zij voor de klas komen te staan.

De opleidingen en hun beoogde leerresultaten sluiten volgens het panel aantoonbaar aan bij de beroepsvereisten zoals die in de drie bekwaamheidseisen zijn vervat en weerspiegelen de Dublin-descriptoren voor het academisch masterniveau. Het panel is positief over de heldere rubricering van de eindtermen langs de Dublin-descriptoren en de uitgebreide uitwerking van het vereiste eindniveau per schoolvak.

Uit gesprekken met de opleidingen komt naar voren dat zij de ambitie hebben om in samenwerking met het werkveld op te leiden. Het panel is positief over deze ambitie, maar ziet ook dat er aan de invulling van deze samenwerking gewerkt kan worden. Uit het gesprek dat het panel tijdens het visitatiebezoek voerde met vertegenwoordigers van het werkveld (onder wie schoolopleiders en leden van de Raad van Rectoren, die de opleidingen van advies voorziet) bleek dat de onderscheidende manier van opleiden nog niet altijd goed duidelijk is voor de betrokkenen uit het werkveld. Zij hebben niet altijd een helder beeld van de onderscheidende integratieve aanpak, en wat die vraagt van de begeleiding tijdens de stages. Het panel adviseert dan ook om actief in dialoog te treden met vertegenwoordigers van het werkveld en de opleidingen via deze dialoog sterker gezamenlijk vorm te geven. Hoewel de opleidingen ook op dit moment al veel contact hebben met het werkveld, denkt het panel dat er nog een stap gezet kan worden richting het gezamenlijk en in dialoog met het werkveld opleiden van deze specifieke studentengroep.

Overwegingen

De masteropleidingen Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen van de Universiteit Leiden stellen zich ten doel alumni af te leveren die een professionele identiteit hebben ontwikkeld als docenten, maar ook academici zijn met een stevige verankering in de betreffende vakdiscipline. De opleidingen kiezen voor een integratieve aanpak van vakinhoud en didactiek, waarbij ze een multiperspectivistische benadering toepassen. Het panel concludeert dat de opleidingen een vernieuwende en onderscheidende insteek hebben. Wel adviseert het panel om de dialoog met het werkveld te versterken om dit onderscheidende aspect ook voor de betrokkenen uit het werkveld duidelijk te maken en om de opleidingen meer gezamenlijk vorm te geven.

De opleidingen verdisconteren de wettelijke bekwaamheidseisen voor het beroep van docent in hun profiel en in de beoogde leerresultaten. Die laatste volgen de Dublin-descriptoren en laten daarmee een duidelijk academisch masterniveau zien. Het panel is positief over de profilering en de beoogde leerresultaten van de beide opleidingen. Het acht die volledig in lijn met de vereisten van het beroepenveld en vakgebied.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 1 voldoet voor beide opleidingen.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Curriculum

De tweejarige educatieve masteropleidingen omvatten in totaal 120 EC, gelijkmatig over vier semesters verdeeld (elk 30 EC). Als studenten een educatieve minor of educatieve module hebben afgerond tijdens hun bacheloropleiding, kunnen ze het verkorte traject van 90 EC volgen. Studenten die het programma in deeltijd willen volgen, krijgen een programma op maat aangeboden. Dit programma wordt door de studieadviseur per student samengesteld naar de mogelijkheden die de student heeft en afgestemd op de eisen van het programma, zodat alle uitgangspunten die voor de voltijdstudenten ook precies zo gelden voor de deeltijdstudenten.

Het curriculum van de opleidingen is georganiseerd volgens drie leerlijnen. De vakinhoudelijke lijn kent 40 EC in de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen en 45 EC binnen Taal- en

Cultuurwetenschappen. De pedagogisch-didactische lijn omvat 30 EC praktijkstage en is in totaal 60 EC voor Mens- en Maatschappijwetenschappen en 55 EC voor Taal- en Cultuurwetenschappen. De onderzoekslijn (20 EC) ten slotte bestaat uit de Vakdidactische Verdieping (5 EC) en masterscriptie (15 EC). Zie bijlage 2 voor een overzicht van de verschillende curricula per opleiding en schoolvak.

De *vakinhoudelijke lijn* is gericht op het verdiepen van vakinhoudelijke kennis en methoden op academisch masterniveau. In de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen wordt de kennis over religie en levensbeschouwing aangeboden in mondiaal en vergelijkend perspectief, maar met bijzondere aandacht voor de Nederlandse situatie. Studenten sluiten aan bij vakmastercursussen als Tools and Theories (10 EC, Engelstalig). Dit vak maakt de studenten vertrouwd met de nieuwste theorieën en methoden binnen de religiewetenschap. Religion on the Move (10 EC, Engelstalig) leert hen hoe religies functioneren in een moderne tijd gekenmerkt door globalisering en migratie. Daarnaast kiezen studenten een keuzevak (10 EC, Engelstalig). In plaats van een keuzevak kunnen studenten ook een (onderzoeks)stage doen. Integratieve vakken zijn Religie, levensbeschouwing en burgerschap in het onderwijs en Reflectie op het schoolvak (samen 10 EC). Het eerste gaat over de organisatorische inrichting van het onderwijs over religie, levensbeschouwing en burgerschap in Nederland en een aantal buurlanden en neemt ook het bestaande lesmateriaal kritisch onder de loep. Dit vak is specifiek voor deze master ontwikkeld. De beide vakken zijn expliciet gericht op het verbinden van vakinhoudelijke inzichten en methoden aan ontwikkelingen en kwesties binnen het schoolvak, in relatie tot de inrichting van het onderwijsbestel (macro- en mesoniveau).

In de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen omvat de vakinhoudelijke lijn verplichte vakken (25 EC) en keuzevakken (20 EC) binnen het academische domein van de Taal- en Cultuurwetenschappen. De verschillende perspectieven van waaruit de talen benaderd kunnen worden, zijn daarbij leidend. Studenten volgen verplichte vakken Taalkunde I, Letterkunde I en Reflectie op het schoolvak. Al deze vakken zijn specialisatiespecifiek: zo was Taalkunde I voor studenten Duits in collegejaar 2023-2024 een vak Soziolinguïstiek, volgden studenten Frans een Franstalig vak over linguïstische variatie en konden studenten Engels en Nederlands uit meerdere opties in hun doeltaal kiezen. Letterkunde I bestond voor studenten Frans uit een vak rondom Baudelaire, voor studenten Duits uit een vak over Europa en Amerika in Duitse literatuur, en voor Nederlands en Engels uit meerdere keuze-opties. Zie voor het huidige aanbod bijlage 2. De werkvormen variëren binnen en tussen de vakken, en bestaan onder meer uit mondelinge presentaties, papers, tentamens en deelname aan discussies tijdens het college. In Taalkunde I geldt dat studenten een kleine onderzoeksopdracht uitvoeren. Daarnaast zijn er voor alle schoolvakken ook keuzevakken (Taalkunde II, Letterkunde II, Masterlanguage en Tweedetaalverwerving). De vakinhoudelijke cursussen worden niet alleen gevolgd door studenten van de tweejarige educatieve master, maar ook door studenten van de MA Literary Studies, de MA Linguistics en de MA Neerlandistiek. De studenten van de tweejarige educatieve master worden bij de keuzevakken uitgenodigd en bij de verplichte vakken verplicht om vakinhoud te relateren aan de onderwijspraktijk; anders dan in de andere master vindt de integratie van vakinhoud en (vak)didactiek door de vakken heen plaats. Dit gebeurt door bij de vakinhoudelijke vakken een opdracht op te nemen waarin studenten gevraagd wordt om een link te maken met schoolpraktijk.

Binnen de *pedagogisch-didactische lijn* vormen de onderdelen Pedagogisch-Didactisch Handelen (PDH, 10 EC) en Praktijk (30 EC) samen de rode draad van het educatieve deel van de opleiding. Het praktijkdeel wordt gevormd door twee stages en vormt een groot deel van de opleiding. Het ICLON werkt hiervoor samen met een netwerk van opleidingsscholen. In Praktijk 1 staan daarbij lessen in de onderbouw centraal, terwijl in Praktijk 2 de aandacht verschuift naar lesgeven in de bovenbouw. In de PDH-bijeenkomsten wordt docenten-in-opleiding geleerd hoe zij ontwikkelingsgericht en in interactie met hun collega's hun persoonlijke leerroute kunnen vormgeven. Daartoe leren ze hoe ze in een cyclisch proces van het stellen van voornemens, het ontwerpen en uitvoeren van onderwijs en het leren van ervaringen hun repertoire

stapsgewijs kunnen uitbreiden. Met het pedagogisch-didactisch perspectief en de hieraan verbonden pedagogisch-didactische theorieën verdiepen en verbreden ze hun ervaringsleren. Docenten van PDH onderhouden ook het contact met de begeleider van de student op school.

Het pedagogisch-didactisch perspectief wordt in de studieonderdelen Vakdidactiek (1 en 2; 9 EC) en Pedagogiek (4 EC) verdiept en verbreed. Bij Vakdidactiek staat het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van vaklessen centraal. Dit wordt geleidelijk aan in complexiteit opgebouwd. Aanvankelijk gaat het daarbij om het verzorgen van een goed gestructureerde, docentgestuurde les aan de hand van een lesmethode. Geleidelijk aan leren de docenten-in-opleiding een repertoire aan gedifferentieerde en uitdagende lessenseries te ontwerpen en te geven. Daarbij leren docenten-in-opleiding in toenemende mate hoe ze vakperspectieven als leerstof kunnen onderwijzen. Verder omvat de opleiding een apart studieonderdeel Pedagogiek (4 EC). Dit bestaat onder meer uit een training van gespreksvaardigheden. Ook is er expliciet aandacht voor het afstemmen van onderwijs op relevante achtergronden en leerbehoeften van individuele leerlingen, waarbij het model handelingsgericht werken (HGW) wordt gebruikt.

De *onderzoekslijn* bestaat uit de Vakdidactische Verdieping (VDV) van 5 EC en de masterscriptie van 15 EC, waarin de twee eindwerken van de opleiding worden geproduceerd. Bij VDV onderzoekt de student een onderdeel van de eigen praktijk op gangbare vakdidactisch-kritische wijze, in aansluiting op een of meer van de perspectieven genoemd onder standaard 1. Studenten worden op het vakdidactisch onderzoek voorbereid bij de andere educatieve studieonderdelen, waar ze kennismaken met laagdrempelige vormen van dataverzameling in vakdidactiek. Het vak VDV bevat ook een aantal bijeenkomsten, waarin studenten stapsgewijs en onder begeleiding van een onderzoeker en vakdidacticus werken aan het ontwikkelen van hun onderzoeksvoorstel. De masterscriptie schrijven studenten individueel onder begeleiding; zij worden hierop voorbereid via een scriptieseminar.

De zojuist beschreven drie leerlijnen worden zo veel mogelijk met elkaar verbonden. In de masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen zijn zoals eerder vermeld twee vakken specifiek ontwikkeld waarin integratie van vakinhoud en vakmethoden met betrekking tot onderwijs op macro- en mesoniveau plaatsvindt. Daarnaast worden de tien vakperspectieven niet alleen gebruikt om studenten te helpen overzicht te krijgen over het vakgebied, maar ook als instrument om kennis vanuit de vooropleiding en de vakinhoudelijke vakken uit de master te vertalen naar het voortgezet onderwijs. In de masteropleiding Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen verbinden de taalperspectieven steeds de vakinhoud en de vakdidactische vertaling hiervan in de praktijk. Daarnaast komen vakinhoud en praktijk ook onderzoeksmatig samen in thema's voor de masterscriptie en vakdidactische verdieping. Het pedagogisch-didactisch perspectief brengt op zijn beurt weer samenhang tussen de vakinhoudelijke, pedagogische en vakdidactische aspecten van het lesgeven.

De opleidingen zijn recent herzien om de studeerbaarheid te vergroten (zie onder 'Studeerbaarheid en studiebegeleiding'). Zo is ICLON-breed een curriculumherziening doorgevoerd in het educatieve deel van alle trajecten, om de samenhang en maatwerk van de curricula te versterken volgens het eigen onderwijsmodel. Het studieonderdeel Pedagogisch-Didactisch Handelen, gekoppeld aan de praktijkperiodes, is een in het oog springende vernieuwing die hierin is vormgegeven. Studenten komen hiermee steeds 'terug' bij hun opleiding vanuit de praktijk om op die praktijk te reflecteren en ervaringen uit te wisselen.

Het panel is te spreken over de vormgeving van de curricula en de manier waarop daarin vakinhoud en (vak)didactiek geïntegreerd worden aangeboden. De toevoeging van PDH en de andere curriculumwijzigingen vindt het panel goed en weloverwogen. Tijdens de gesprekken met de opleidingen werd tot tevredenheid van het panel duidelijk dat het ICLON en de Faculteit Geesteswetenschappen (FGW)

voortdurend met elkaar afstemmen om de integratie van vakdidactiek en pedagogiek met het vakinhoudelijke gedeelte te waarborgen en te versterken. Vakinhoudelijke docenten worden aangespoord om ook vakdidactische elementen toe te voegen en docenten vliegen regelmatig in bij elkaars colleges als gastdocent. Inmiddels bieden docenten van vakinhoudelijke vakken extra pedagogisch-didactisch materiaal aan voor de studenten van de tweejarige educatieve masters. Tevens krijgen deze studenten extra opdrachten die zich richten op het vakdidactische aspect. Op die manier raken studenten al vanaf het begin bekend met de meeste docenten. Het panel is positief over de manier waarop het pedagogisch-didactische aspect ook in vakinhoudelijke cursussen wordt geïntegreerd, en ziet hierin duidelijk de uitwerking van de visie van de opleiding terug.

Volgens het panel werd tijdens de gesprekken met de opleidingen duidelijk dat de perspectiefgerichte benadering is doorgevoerd tot in de haarvaten van de opleidingen. De multiperspectivistische benadering is in twee componenten terug te zien: de vakinhoudelijke en de pedagogisch-didactische component. Vakinhoudelijk is per opleiding een aantal perspectieven benoemd (zie ook standaard 1), en op pedagogisch-didactisch vlak kunnen de drie bekwaamheidsgebieden als perspectieven gezien worden. Het panel merkte tijdens het visitatiebezoek dat dit wat spraakverwarring opleverde onder studenten en docenten. Het panel geeft de opleidingen dan ook als advies mee om de twee verschillende benaderingen van multiperspectiviteit (de vakinhoudelijke en de pedagogisch-didactische) in de communicatie over en in de opleidingen duidelijk van elkaar te onderscheiden voor docenten en studenten.

Het panel ziet dat de opleiding *Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen* in het huidige curriculum het aantal keuzemogelijkheden voor studenten heeft moeten inperken, doordat zij nu alleen in semester 1 van jaar 1 keuzeruimte hebben; voorheen gold dit ook deels in semester 2. In jaar 2 hebben studenten in semester 2 een (keuze)vak *Masterlanguage*. Daarbij heeft de opleiding goed gekeken welke vakinhoudelijke keuzevakken het meest passend zijn voor haar studenten, om deze vervolgens naar het eerste semester te verplaatsen. Studenten die keuzevakken in het tweede semester willen volgen, hebben daar mogelijkheid toe, maar lopen daar mogelijk wel studievertraging door op. Het panel heeft begrip voor deze aanpassing en waardering voor de zorgvuldige manier waarop ze is doorgevoerd. Het geeft de opleiding wel mee om het aantal keuzevakken dat beschikbaar is voor studenten te maximaliseren en erop toe te zien dat de keuze passend en op peil blijft.

Onderwijstaal

De beide opleidingen hebben Nederlands als opleidingstaal en een Nederlandstalige opleidingsnaam. Beide opleidingen kennen echter ook anderstalig onderwijs. Binnen de master *Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen* zijn veel vakken uit de vakinhoudelijke lijn Engelstalig, wanneer studenten aanschuiven bij vakken in andere vakmasters aan de universiteit. Deze worden in principe in het Engels gedoceerd, als lingua franca van de internationale wetenschap en gezien de connectie met een Engelstalig beroepenveld. In de masteropleiding *Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen* wordt er naast het Nederlands dat nodig is om als docent te kunnen functioneren in een Nederlandse schoolcontext ook onderwijs gegeven in de doeltaal van het betreffende schoolvak (Frans, Duits of Engels). Een belangrijke doelstelling van de talenmasters is het afleveren van afgestudeerden met een hoog niveau in de doeltaal. De opleiding is van mening dat dit ook een must is voor de tweejarige educatieve master. Het panel schaaft zich achter het gebruik van vreemde talen binnen de vakinhoudelijke onderdelen van de opleidingen in aanvulling op het voor de beroepspraktijk relevante Nederlands als onderwijstaal.

Uit gesprekken met de master *Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen* blijkt dat voor de specialisaties Duits en Frans de doeltaal nog beter terug mag komen in het onderwijs. De doeltaal komt wel volop aan bod in het eerste semester (ten minste 20 EC) en in aparte werkgroepen door de vakken heen. Met name in de

modules die door het ICLON worden aangeboden geldt echter dat de onderwijstaal Nederlands is. Het panel raadt aan om hier aandacht aan te besteden, bijvoorbeeld door met eigen werkgroepjes te werken die binnen een vak in hun doeltaal de opdrachten uitvoeren.

Toelating en instroom

In de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen zijn studenten met een universitaire bachelor taal en cultuur direct toelaatbaar; in de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen worden studenten met een universitaire bachelor Religiewetenschappen/Religiestudies of Godgeleerdheid toegelaten. Voor andere universitaire bachelors neemt de toelatingscommissie een besluit over de toelaatbaarheid. Dit wordt gedaan nadat advies is ingewonnen van een vakinhoudelijk én vakdidactisch expert, die gezamenlijk tot een advies komen. Hierbij worden de landelijke toelatingseisen zoals die geformuleerd zijn voor de lerarenopleidingen in acht genomen. Voor studenten uit een hbo-lerarenopleiding (tweedegraads gebied) die instromen na een premaster bestaat de mogelijkheid om het 90 EC-traject te volgen (30 EC vrijstelling van het educatieve gedeelte).

De opleidingen kennen een beperkte instroom van totaal 11 (Mens- en Maatschappijwetenschappen) en 42 studenten (Taal- en Cultuurwetenschappen) sinds de start in 2020. Doordat studenten in de pedagogisch-didactische lijn samen zitten met studenten van eenjarige educatieve masters, kunnen zij ondanks deze beperkte instroom doorgaans deel uitmaken van een groepje studenten met dezelfde schoolvakspecialisatie, waardoor zij tot samenwerking en uitwisseling komen.

Een aandachtspunt binnen de opleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen was de vaak beperktere voorkennis van studenten dan aanvankelijk verwacht. Veel studenten hebben namelijk een minor gevolgd en geen volledige bachelor in de religiewetenschap of theologie. Dit ligt in lijn met de landelijke toelatingseisen. De opleiding heeft het programma aangepast om te zorgen dat studenten al in het eerste semester een introductie krijgen in de perspectiefgerichte benadering van R&L, zodat hun beperktere voorkennis direct wordt bijgespijkerd. De opleiding heeft bovendien de integratie van vakinhoud en vakdidactiek versterkt. Ze hoopt dat studenten in het vervolg van hun opleiding in een keuzevak of scriptie daardoor zelfstandig verder kunnen werken met minder vertrouwde onderwerpen.

Het panel is positief over de toelatingseisen in de beide masteropleidingen, die het passend noemt. De kleine studentenaantallen, die voor alle soortgelijke opleidingen een uitdaging zijn, worden zo goed mogelijk ondervangen door de studenten met die van de eenjarige masters vakken te laten volgen. Het panel kan zich goed vinden in de aanpassingen die de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen heeft gedaan om de beperkte voorkennis van instromende studenten te ondervangen zonder te hoeven tornen aan de landelijke toelatingseisen.

Studeerbaarheid en studiebegeleiding

Om de studeerbaarheid van de opleidingen te bevorderen, wordt ingezet op ruime begeleiding. Zo krijgen de studenten een supervisor toegewezen. De supervisor begeleidt de student bij het leerproces, legt schoolbezoeken af en voert begeleidings- en beoordelingsgesprekken (met de begeleider op school). De supervisor is het eerste aanspreekpunt voor studenten bij studiegerelateerde vragen en persoonlijke omstandigheden. Daarnaast kunnen studenten altijd contact opnemen met de studieadviseur. De studieadviseur kan, onafhankelijk van begeleiding en beoordeling, met studenten meedenken en is op de hoogte van de ondersteuningsmogelijkheden binnen de universiteit en opleiding, zoals extra coaching. Op school wordt de student begeleid door een schoolopleider en/of werkplekbegeleider (vakcoach). Vanaf het tweede semester zijn er supervisie- en intervisiebijeenkomsten in het kader van het studieonderdeel Pedagogisch-Didactisch Handelen. De deeltijdstudenten krijgen voor het volgen van hun programma net als

de voltijdstudenten begeleiding van de supervisors en worden daarnaast nog extra begeleid door de studieadviseur. Er is binnen de formatie van de studieadviseur extra tijd vrijgemaakt expliciet voor de begeleiding van de studenten met een programma op maat (deeltijd en verkort traject).

De opleidingen organiseren de nodige bijeenkomsten om studenten op de hoogte te brengen van begeleidingsopties en informatie. Tijdens de startdagen voorafgaand aan de opleiding vindt een bijeenkomst plaats waar studenten informatie ontvangen over de tweejarige educatieve master. Eind september vindt een bijeenkomst plaats waarin studenten hun ervaringen tot dan toe kunnen uitwisselen en vragen kunnen stellen aan de studieadviseur. Deze bijeenkomst is gekoppeld aan de Startbijeenkomst Oriëntatie op de lespraktijk. In mei vindt een voorlichtingsbijeenkomst over het tweede studiejaar plaats.

Ondanks deze begeleidingsstructuur bleek dat de opleidingen in het verleden niet optimaal studeerbaar waren, wat tot curriculumaanpassingen heeft geleid in beide opleidingen. In de masteropleiding Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen werd het oorspronkelijke curriculumontwerp door studenten als zwaar ervaren. Zij ervoeren het combineren van veel verschillende elementen binnen de opleiding als lastig. Zo combineerden zij vakinhoudelijke verplichte en keuzevakken (die deels elders worden gegeven, in het geval van het nationale samenwerkingsverband Masterlanguage) met pedagogische en (vak)didactische vakken en met de praktijkperiodes, waardoor zij het overzicht gemakkelijk verloren. Daarnaast bleek dat de voorgeschreven integratieopdracht bij ieder vakinhoudelijk vak niet optimaal was voor de studeerbaarheid, omdat die vaak als extra taak werd toegevoegd bovenop de reguliere studielast.

In aanloop naar en vanaf het studiejaar 2023-2024 zijn er in gezamenlijk overleg met het opleidingsbestuur en op basis van studentenfeedback belangrijke wijzigingen doorgevoerd om de opleiding te verbeteren en met name ook de studeerbaarheid te verhogen. De vakinhoud is nu in het eerste semester geconcentreerd, in navolging van de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen, waardoor minder verschillende onderdelen tegelijk gevolgd worden. Ten aanzien van de integratie van vakinhoud en het educatieve deel is besloten dat de integratieve opdrachten slechts in één letterkundevak en één taalkundevak verplicht zijn. Ten slotte kan de student nu kiezen of de koppeling van de vakinhoud met de masterscriptie wordt gemaakt in de Vakdidactische Verdieping (dit was voorheen verplicht) of in de lessenserie voor Vakdidactiek 2. Dit geeft studenten meer ruimte om de optimale combinatie met het praktijkdeel te vinden.

Daarnaast is de studiebegeleiding aangepast. Er is een vakinhoudelijk coördinator Neerlandistiek en een vakinhoudelijk coördinator Moderne Vreemde Talen aangesteld om de onderlinge verbinding te leggen tussen de docenten die betrokken zijn bij het vakinhoudelijke deel, maar ook tussen de docenten van het vakinhoudelijk deel en de docenten die het educatieve deel verzorgen. Verder is er vanuit zowel het ICLON als de faculteit een vaste contactpersoon aangesteld om onder meer de communicatie en de roostering te verbeteren.

Ook de masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen heeft de opleiding aangepast ter versterking van de samenhang en verbetering van de studeerbaarheid. De grootste verandering is dat het vroegere Vakdidactisch Dossier 3 (VDD 3; het Religiewetenschappelijk educatief product) en Vakdidactisch Dossier 4 (VDD 4; de Vakdidactische meesterproef) in navolging van de tweejarige master Taal- en Cultuurwetenschappen zijn vervangen door Vakdidactische Verdieping (VDV) en Reflectie op het schoolvak voor studenten die vanaf september 2023 instromen. Het reflectievak bestaat uit twee blokken: een blok waarin studenten reflecteren op de bijdrage van het eigen vak aan de vormingsopdracht van de school als geheel (algemene vorming, burgerschapsvorming, persoonsvorming) en een blok waarin studenten hun uiteindelijke vakvisie formuleren en waar ze een vakleerplan (voor een jaar of een driejarige cyclus) maken.

Een andere aanpassing is het vergroten van burgerschap en burgerschapsvorming als inhoudelijke component in het curriculum. Hiermee is de samenhang verstrekt en zijn losse onderdelen samengebracht in een eenvoudiger structuur.

Het panel complimenteert de opleidingen met de verbetering van studeerbaarheid en studiebegeleiding. Beide opleidingen hebben hier in de afgelopen periode hard aan gewerkt. Hun inspanningen hebben resultaat: van de gestarte studenten in het aangepaste curriculum heeft 90% de vakinhoudelijke vakken binnen één semester met voldoende resultaat afgesloten. Tijdens de gesprekken gedurende het visitatiebezoek kwam helder naar voren dat de studeerbaarheid mede door de aanpassingen in het curriculum verbeterd is, en dat in dit proces de input van studenten is meegenomen. Studenten en alumni toonden zich kritisch over de issues waar zij zeker in de opstartfase van de opleiding tegenaan liepen, maar zijn bovenal erg positief over de manier waarop die door de opleidingen zijn geadresseerd, in voortdurend overleg met de studenten. Het panel waardeert dat de opleidingen de feedback van studenten steeds serieus hebben meegenomen, en ziet hierin de verbeterbereidheid van de opleidingen. Het panel is positief over de gezette stappen, en stelt vast dat deze tot daadwerkelijke verbetering hebben geleid voor zowel de studeerbaarheid als de studiebegeleiding.

Ten aanzien van de studeerbaarheid doet het panel ondanks deze grote verbeteringslag nog twee aanbevelingen. In gesprek met de studenten van de beide opleidingen werd duidelijk dat de combinatie van de Vakdidactische Verdieping in het tweede jaar en het schrijven van de masterscriptie als zwaar wordt ervaren. Dit komt gedeeltelijk doordat studenten de 5 EC die staan voor de Vakdidactische Verdieping niet vinden overeenkomen met de ervaren studiebelasting, die zij als zwaarder inschatten. Hierdoor is er bij veel studenten sprake van studievertraging. Het panel raadt de opleidingen dan ook aan om deze opzet te heroverwegen en hierbij vooral de studielast van de VDV in de gaten te houden. De opleidingen zouden deze ofwel aan kunnen passen teneinde de studielast te verminderen, ofwel het aantal EC dat ervoor staat kunnen verhogen.

Ook raadt het panel aan om het gesprek aan te gaan met de stagescholen over wat er van studenten verwacht kan worden. Uit het gesprek met het werkveld werd namelijk duidelijk dat deze verwachtingen erg verschillen als het gaat om het niveau en de bekwaamheid van de studenten die hun praktijkdeel doen. Dit kan ertoe leiden dat studenten overvraagd worden of te veel hooi op hun vork nemen, en de studielast toeneemt. Het panel adviseert dan ook om het verwachtingsmanagement richting de stagescholen goed in te richten en daarbij ook met de scholen in gesprek te gaan over passende tijdsbelasting gezien het aantal EC dat er voor de stage staat.

Een uitdaging voor beide opleidingen betreft het feit dat de studenten als gevolg van het lerarentekort al banen aangeboden krijgen voordat ze de opleiding hebben afgerond. Het blijkt voor deze studenten lastig te zijn om baan en studie te combineren, en hierdoor lopen ze studievertraging op. Het panel heeft er begrip voor dat de opleidingen hier, net als andere lerarenopleidingen, mee worstelen. Het denkt dat de verbeterde voorlichting over studeerbaarheid in combinatie met een gezamenlijke aanpak met het werkveld studenten zullen helpen hierin weloverwogen keuzes te maken.

Onderwijsgevend personeel

De docenten die in de tweejarige educatieve master de vakinhoudelijke vakken verzorgen, zijn allen gepromoveerd, allen in het bezit van een BKO en zijn vaak zeer actief binnen hun vakgebied. De vakdidactici die vanuit het ICLON werkzaam zijn binnen de tweejarige educatieve masters combineren ruime werkervaring als docent in het voortgezet onderwijs in het betreffende schoolvak vaak met een vakdidactische promotie. Zij spelen ook een belangrijke rol in de landelijke ontwikkelingen binnen het

schoolvak. De vakdidactici zijn verder veelal verbonden aan het onderzoeksprogramma van het ICLON. De pedagogen die werkzaam zijn in de tweejarige educatieve masters hebben een lange staat van dienst als opleider en enkelen van hen zijn gepromoveerd.

Alle docenten (vakinhoudelijk en educatief) die betrokken zijn bij de opleidingen komen periodiek bijeen om binnen thema's samen te werken en nader af te stemmen. Ook is er een onderwijsadviseur beschikbaar die jaarlijks hands-on workshops verzorgt voor de vakinhoudelijk docenten die voor het eerst met de integratie tussen vakinhoud en educatie te maken krijgen. Deze onderwijskundige geeft ook advies over de (grootte van) de integratieopdrachten.

Het panel concludeert dat de docentenstaf van de tweejarige educatieve masters kwalitatief duidelijk toereikend is om de opleidingen te verzorgen. Het panel merkte tijdens het visitatiebezoek dat de staf enthousiast is om de opleidingen verder door te ontwikkelen en dat ze een innoverende en verbeteringsgerichte gemeenschap vormt. Het panel is verder positief over de betrokkenheid van de docenten bij de opleiding. De studenten ervaren de docenten over het algemeen als betrokken en bevolgen. Het panel waardeert deze bevolgenheid van de docenten, en prijst de nauwe samenwerking tussen de docenten van het ICLON en de Faculteit Geesteswetenschappen die al eerder werd beschreven. Uit de gesprekken met de opleidingen begreep het panel dat de docenten van de vakinhoudelijke vakken speciale aandacht hebben voor de studenten van de tweejarige educatieve masters die hieraan deelnemen. Zeker in de grotere vakken waar relatief veel studenten uit de educatieve masters aan deelnemen besteden docenten meer en meer aandacht aan het educatieve perspectief en de integratie hiervan met de vakinhoud. Het panel vindt dit een goede zaak, en moedigt de opleidingen aan op deze weg voort te gaan. Het adviseert de betrokkenheid van de facultaire docenten bij het educatieve deel nog verder te versterken. Dat de opleidingen hier al vol op inzetten vindt het panel een goede zaak.

Het ICLON werkt samen met 9 opleidingsscholen in de regio Zuid-Holland. Daarvan zijn 7 opleidingsscholen al geaccrediteerd en hebben 2 opleidingsscholen nog een aspirantstatus. Ongeveer 90% van alle vo-scholen in de regio Zuid-Holland is aangesloten. Het ICLON verzorgt ook de initiële en voortgaande professionalisering van zogenaamde vakcoaches (vakdocenten die docenten-in-opleiding begeleiden) en schoolcoördinatoren, en maakt deel uit van het Onderwijsnetwerk Zuid-Holland (ONZ) waarin ook vakdocenten van FGW participeren. Daarnaast worden jaarlijks dagen georganiseerd voor uitwisseling tussen lerarenopleiders en schoolopleiders. Een voorbeeld hiervan is de nascholingsdag Talen. Tot slot heeft het ICLON een Raad van Rectoren, die fungeert als klankbordgroep. De leden zijn rectoren van de scholen waar intensief mee wordt samengewerkt.

Het panel vindt de samenwerking met regionale opleidingsscholen mooi, net als de betrokkenheid van het ICLON bij het werkveld. De studenten worden op hun stagescholen begeleid door professionals uit het werkveld die ervaren zijn in het opleiden van docenten-in-opleiding en die goede en regelmatige contacten onderhouden met het ICLON. Omgekeerd draagt het ICLON bij aan de scholing en professionalisering van de docenten. Het panel vindt dat hiermee de kwaliteit van de docenten die het praktijkdeel van de opleiding verzorgen, goed geborgd is.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de twee opleidingen sterk ontworpen curricula kennen waarin de verschillende perspectieven, inhouden en vaardigheden goed met elkaar worden verweven. De beide opleidingen combineren vakinhoud met didactische kennis en vaardigheden, en bieden studenten een uitdagend palet aan cursussen en werkvormen. De organisatie en opzet van de stages is daarbij goed geslaagd, zeker gezien de recente toevoeging van het pedagogisch-didactische vaardighedentraject. De integratie van vakinhoud

en didactiek ziet het panel duidelijk terug door het gehele curriculum heen. Het panel waardeert de inspanningen die door zowel de docententeams als het opleidingsbestuur zijn gedaan om deze integratie verder te verbeteren. Voor de schoolvakken Frans en Duits van de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen vindt het panel dat onderwijs in de doeltaal toereikend is, maar beveelt het aan om ook in de modules die door het ICLON worden aangeboden, meer aandacht te besteden aan de doeltaal.

Het panel constateert dat de studeerbaarheid op orde is voor beide opleidingen, dankzij ruime begeleiding en heldere informatie. De opleidingen hebben de afgelopen periode flink geïnvesteerd in het verbeteren van de studeerbaarheid, waarbij goed naar de studenten is geluisterd, en dit lijkt zich uit te betalen. Wel adviseert het panel om de opzet van een van de eindwerken, de Vakdidactische Verdieping, aan te passen teneinde de studielast te verminderen (dan wel het aantal EC dat ervoor staat te verhogen). Ook beveelt het panel aan om het verwachtingsmanagement richting de stagescholen goed in te richten, de studielast van de stage in samenwerking met de stagescholen te herijken en een meer continue terugkoppeling te hebben tussen stageschool, student en opleiding, zodat stagescholen de studenten van de tweejarige educatieve masters niet overvragen. Het panel stelt vast dat het onderwijsgevend personeel didactisch en inhoudelijk goed onderlegd is voor het vormgeven van de opleidingen. Docenten zijn betrokken bij de opleidingen en worden door studenten als enthousiast en bevlogen ervaren.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 2 voldoet voor beide opleidingen.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsing in de opleidingen

De toetsing in de tweejarige educatieve masters volgt het universitaire toetsbeleid. Daarbij is het doel van het systeem van toetsing en beoordeling in de twee opleidingen om op een zo valide, betrouwbaar en inzichtelijk mogelijke manier vast te stellen of de docent-in-opleiding aan de leerdoelen en eindkwalificaties voldoet. Om dit te kunnen nagaan, hebben de opleidingen toetsplannen opgesteld waarin de relatie tussen toetsen, leerdoelen per vak en eindtermen inzichtelijk wordt gemaakt. Deze zijn opgenomen in de OER en worden regelmatig opnieuw tegen het licht gehouden.

In de vakinhoudelijke vakken worden studenten van de tweejarige masters op dezelfde manier getoetst als de studenten uit de corresponderende eenjarige vakmasters in de Faculteit Geesteswetenschappen, waar de vakken worden aangeboden. De leerdoelen worden hoofdzakelijk getoetst door middel van een paper, regelmatig ook in combinatie met een mondelinge presentatie. Studenten met wie het panel sprak lieten weten dat de docenten er in deze vakken vaak voor zorgen dat zij toetsen en opdrachten kunnen invullen op een manier die bij hun educatieve masteropleiding past, bijvoorbeeld door de onderwerpkeuze. Verschillende vakinhoudelijke vakken bevatten integratieve opdrachten (in de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen, zie standaard 2) of zijn volledig integratief opgezet (in de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen). Hier verbinden de studenten vakinhoud en (vak)didactiek met elkaar en worden zij daarop getoetst.

Voor de toetsing van de pedagogisch-didactische lijn van het curriculum gaan de opleidingen uit van geïntegreerde toetsing om de samenhang tussen verschillende pedagogische en didactische perspectieven tot uitdrukking te brengen. Aan het eind van iedere onderwijsperiode sluiten de studenten de onderdelen Pedagogisch-Didactisch Handelen 1 (PDH1), Vakdidactiek 1 (VD1), Pedagogiek (PED) en Praktijk 1 (PT1) af met een eindproduct waarvoor een cijfer wordt gegeven. Elk product is tegelijk onderdeel van het ontwikkeldossier van de student. In dit integrale ontwikkeldossier reflecteren de studenten op hun visie op onderwijs en op de eigen pedagogisch-didactische ontwikkeling. Ook beschrijven de studenten voor twee lessen een hele cyclus van ontwerp tot evaluatie, waarin zij laten zien hoe zij opgedane pedagogische en didactische kennis en inzichten verwerken in hun onderwijs. Ten slotte maken ze een plan voor verdere ontwikkeling. De beoordeling van het ontwikkeldossier wordt via deze opzet door verschillende beoordelaars gedaan, vanuit de verschillende studieonderdelen en met behulp van de daarvoor geldende leerdoelen en rubrics.

De beoordeling van de praktijkonderdelen is binnen het ICLON gedegen vormgegeven. Voor beide praktijkstages geldt dat de supervisor vanuit de opleiding een eindoordeel formuleert op basis van het beoordelingsgesprek met de begeleider op de stageschool (schoolopleider en/of werkplekbegeleider) en de student. De beoordeling geschiedt op basis van informatie over het functioneren van de student in de praktijk (van leerlingen, begeleiders op school, schoolleiding) aan de hand van vastgestelde rubrics.

Het panel is te spreken over de gevarieerde en goed gekozen toetsing binnen de verschillende vakken. De beoordeling van de praktijkstages is solide vormgegeven via een driehoeksgesprek tussen supervisor, werkplekbegeleider/schoolopleider en student, waarbij de supervisor de eindbeoordelaar is. Ook de andere toetsen vindt het panel goed en voldoende afwisselend, met aandacht voor zowel mondelinge als schriftelijke vaardigheden. De mogelijkheid voor studenten uit de educatieve masters om opdrachten en presentaties 'educatief' in te vullen binnen de vakken uit de vakmasters vindt het panel positief.

Het panel geeft wel het advies om de relatie tussen het handelen in de praktijk en het inhoudelijke deel van de opleiding meer structureel te toetsen binnen het praktijkdeel van de opleidingen. Voor het vakinhoudelijke deel is dit meegenomen in het ontwerp en komt integratie aan bod in specifieke opdrachten en/of vakken (zie ook standaard 2). Binnen de pedagogisch-didactische lijn draaien de studenten mee met studenten uit de andere lerarenopleidingen aan het ICLON en wordt er geen extra integratie-element getoetst. Volgens het panel zou het een mooie toevoeging zijn om de relatie tussen praktijk en vakinhoud expliciet mee te nemen in de toetsing van de praktijk. Het ontwikkeldossier biedt volgens het panel een goede kans om deze connectie te maken, zeker omdat vakdidactici hier sinds de curriculumwijziging sterker bij betrokken zijn, zoals het panel tijdens de visitatie begreep. Zij zouden goed in staat moeten zijn om studenten te helpen de koppeling te maken tussen de praktijkstage enerzijds en de vakinhoud anderzijds.

Toetsing eindniveau

De onderzoekslijn bevat de eindwerken van de tweejarige educatieve masters. Dat zijn de masterscriptie (15 EC) en de Vakdidactische Verdieping (VDV, 5 EC). De masterscriptie is vergelijkbaar met die van de eenjarige vakmasters, hoewel kleiner in omvang (15 in plaats van 20 EC) en daarmee in formaat en reikwijdte. Voor de scriptie ligt het onderwerp binnen het vakspecifieke domein in kwestie. De student moet zelfstandig een probleemstelling kunnen formuleren die getuigt van inzicht in de methodologische uitgangspunten, de centrale vragen en de stand van de kennis binnen het vakgebied. Uit de scriptie moet blijken dat de student in staat is op zelfstandige wijze primair bronmateriaal te analyseren met gebruik van relevante theorieën en methodes en hierover op heldere en overtuigende wijze te rapporteren. De scriptie wordt beoordeeld door een eerste lezer, tevens de scriptiebegeleider. Vervolgens komt de tweede lezer onafhankelijk van de eerste lezer tot een oordeel. Tenslotte komen beide lezers gezamenlijk en in overleg tot een eindoordeel.

De VDV is het verslag van een onderzoek naar de eigen onderwijspraktijk. In de VDV doet de student een verdiepend onderzoek naar het eigen onderwijs, waarbij hij of zij werkt aan een vakdidactisch thema dat naast theoretische ook praktische relevantie heeft voor de student en/of de stageschool. De student vertaalt een onderwerp uit de eigen onderwijspraktijk naar hanteerbare en onderzoekbare vragen en beantwoordt deze vragen door een onderzoeksontwerp op te zetten met een geschikte methode van dataverzameling. Hij of zij voert op basis van een goedgekeurd onderzoeksplan het onderzoek uit en rapporteert in de vorm van een paper (5 EC). Bij het vakdidactisch onderzoek vindt de beoordeling gezamenlijk plaats door de vakdidacticus vanuit vakdidactisch perspectief en een vakinhoudelijk onderzoeker vanuit onderzoeksperspectief.

Het panel heeft met de opleidingen besproken dat zij de keuze hebben gemaakt het eindniveau niet integratief te toetsen, maar (vak)didactiek en vakinhoud in twee aparte eindwerken af te toetsen. Zoals vermeld is het in de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen mogelijk, maar niet verplicht, om de twee werken thematisch aan elkaar te koppelen. Deze koppeling was in eerste instantie verplicht in deze master, maar dit is losgelaten omdat studenten hierdoor vertraging op bleken te lopen (ook vanwege het tegelijk lopende praktijkdeel) en de studeerbaarheid eronder leed. Studenten mogen nu kiezen waar zij integratie van vakinhoud en (vak)didactiek op eindniveau laten zien: de masterscriptie wordt inhoudelijk ofwel gekoppeld aan de VDV, ofwel aan de lessenserie voor Vakdidactiek 2. Het panel heeft begrip voor deze keuze, die als voordeel heeft dat de inhoudelijke en (vak)didactische component op vergelijkbare wijze worden getoetst als in eenjarige lerarenopleidingen en vakinhoudelijke masters. In de master Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen is VDV niet aan de scriptie gekoppeld, maar wordt integratie met vakinhoud gewaarborgd doordat studenten verplicht zijn een onderdeel van de perspectiefgerichte benadering verder te ontwikkelen in relatie tot een voor het voortgezet onderwijs relevant vakdomein. Het panel vindt dit helder.

Voor deze beoordeling bekeek het panel de eindwerken (scriptie en VDV) en de bijbehorende beoordelingsformulieren van vijftien studenten (twee voor Mens- en Maatschappijwetenschappen, dertien voor Taal- en Cultuurwetenschappen). Het kon zich in grote lijnen in de beoordelingen vinden. Voor de scriptiebeoordeling merkt het panel op dat het facultaire beoordelingsformulier dat gebruikt wordt, duidelijke criteria bevat, maar dat de manier waarop deze tot een eindcijfer leiden niet helder inzichtelijk wordt gemaakt. Het beveelt aan om de berekening te expliciteren waarmee deze deelcriteria de definitieve score bepalen, zodat dit transparant wordt richting de student. De hoeveelheid feedback die studenten van hun beoordelaars krijgen, wisselt daarnaast sterk. Het panel adviseert dit te monitoren. Met betrekking tot de VDV-rubric en beoordelingsschaal valt het panel op dat de manier waarop wordt beschreven wat een onvoldoende, voldoende, goed of uitstekend oordeel zou moeten inhouden op verschillende criteria, niet onderscheidend genoeg is gemaakt. Daardoor kan de neiging ontstaan om richting een hogere voldoende te gaan in de beoordeling. Het panel zag dit terug in enkele van de beoordelingsformulieren die het bestudeerde. Het panel adviseert de rubric op dit punt te herzien.

Examencommissie

De tweejarige educatieve masters hebben een eigen gezamenlijke examencommissie. Die bestaat uit een voorzitter, een lid vanuit het ICLON en een lid vanuit FGW. Daarnaast is een extern lid toegevoegd dat de scholen vertegenwoordigt. De examencommissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. De examencommissie geeft richtlijnen af voor de toetsing en controleert of het geheel aan toetsen ook daadwerkelijk alle eindkwalificaties toetst. Daartoe controleert de examencommissie ook steekproefsgewijs toetsen en eindwerken en ziet erop toe dat beoordelingsformulieren transparant en inzichtelijk worden ingevuld door docenten. Om alle toetsen goed te kunnen borgen zijn er afspraken gemaakt met de

examencommissie van de eenjarige lerarenopleidingen, die over de pedagogisch-didactische lijn gaat, en de betrokken examencommissie bij de faculteit FGW, die de vakinhoudelijke vakken borgt. Deze twee commissies rapporteren regelmatig aan die van de educatieve masters over de gedeelde opleidingsonderdelen. De examencommissie van de eenjarige opleidingen kent bovendien dezelfde voorzitter en secretaris als die van de tweejarige, wat overlap en overdracht garandeert. Met betrekking tot de borging van de vakinhoudelijke vakken doet de examencommissie van de educatieve masters een additionele toets bovenop die van de FGW-commissie, waarbij ze kijkt naar de integratie die is vormgegeven binnen de vakinhoudelijke vakken. Ze stelt de docenten schriftelijk van de resultaten op de hoogte.

Het panel stelt vast dat de examencommissie haar wettelijke borgingstaak goed vervult. Uit het gesprek met de commissie maakte het panel op dat zij toeziet op de kwaliteit van alle opleidingsonderdelen, ook de vakinhoudelijke scriptie. De commissie wijst alle examinatoren aan voor de eigen opleidingen en heeft veel grip op de opleidingsonderdelen die vanuit de FGW en de eenjarige lerarenopleidingen worden vormgegeven. Het panel zag deze goede praktijk nog niet geheel helder beschreven in de universitaire en facultaire regelingen richtlijnen rondom de rol van de examencommissie bij toetsing, en beveelt aan deze aan te passen. Positief vindt het panel dat de examencommissie actief voorstellen tot verbetering van de toetsing doet, ook op facultair niveau (bijvoorbeeld rondom de vormgeving van het scriptiebeoordelingsformulier). Het is niet duidelijk welk gevolg hieraan gegeven wordt: zo is ondanks opmerkingen van de commissie het beoordelingsformulier niet herzien. Het panel beveelt de opleidingen en de faculteit aan de aanbevelingen van de examencommissie waar mogelijk op te volgen, en er structureel met de examencommissie over in gesprek te gaan.

Tijdens het visitatiebezoek besprak het panel de impact van generatieve AI op de toetsing binnen de opleidingen. Dit heeft de aandacht van de opleidingen en examencommissie: zo is er een richtlijn rondom AI opgesteld. Studenten in de opleidingen moeten niet alleen zelf weten hoe ze hiermee mogen en kunnen omgaan, maar ook wat ze hun leerlingen kunnen meegeven. Het ICLON heeft een module rondom de inzet van generatieve AI in de context van een vak geïntegreerd in de online onderwijsomgeving. Ook besteden de scriptierichtlijnen er aandacht aan. Het panel vindt het een goede zaak dat dit de aandacht heeft en moedigt de opleidingen aan hier verder over na te denken.

Overwegingen

Het panel is te spreken over de gevarieerde en goed vormgegeven toetsing binnen de verschillende vakken van de opleidingen. De beoordeling van de praktijkstages is solide vormgegeven en ook de andere toetsen vindt het panel afwisselend en passend. Integratieve toetsing vindt plaats binnen de vakinhoudelijke vakken. Het panel doet de aanbeveling om dit uit te breiden naar het praktijkdeel door de relatie tussen het handelen in de praktijk en het inhoudelijke deel van de opleiding expliciet te toetsen in de pedagogisch-didactische leerlijn. Het ontwikkeldossier dat in de pedagogisch-didactische leerlijn wordt samengesteld biedt volgens het panel een goede kans om deze connectie te maken.

Het panel acht de beoordeling van het eindniveau in scriptie en Vakdidactische Verdieping passend vormgegeven en kan zich in grote lijnen in de beoordelingen vinden. Voor de scriptiebeoordeling beveelt het panel aan om te expliciteren hoe de scores op deelcriteria tot een eindoordeel leiden en om te zorgen dat alle studenten ruime feedback krijgen. Het panel doet ook de aanbeveling om de VDV-rubric en beoordelingsschaal te herzien en het onderscheid tussen onvoldoende, voldoende, goed of uitstekend scherper vorm te geven. Het panel prijst de examencommissie voor de manier waarop zij haar borgingstaak uitvoert in afstemming met de examencommissies in de Faculteit Geesteswetenschappen en de eenjarige academische lerarenopleidingen.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 3 voldoet voor beide opleidingen.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel bekeek de eindwerken van de twee afgestudeerden van Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen en de dertien afgestudeerden van Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen die op het moment van visiteren voorhanden waren. Het stelt vast dat deze alle aan het gewenste eindniveau voldoen. De onderwerpen van de scripties vindt het panel in veel gevallen origineel en goed gekozen, met een duidelijk educatief karakter. De VDV-eindwerken waren volgens het panel alle aan de maat.

Voor het schoolvak Duits binnen de master Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen waren op het moment van visiteren nog geen afgestudeerden. Op basis van de eindwerken uit de andere schoolvakspecialisaties, en met medeneming van de curriculumopzet voor het schoolvak Duits en het gesprek met een student Duits tijdens het bezoek, spreekt het panel vertrouwen uit in het te verwachten eindniveau binnen deze schoolvakspecialisatie.

Afgestudeerden komen op een enkele uitzondering na terecht in het onderwijs. Ze geven voor het grootste deel les op de scholen waar ze ook stage hebben gelopen en worden daar positief ontvangen. Alumni kijken positief terug op hun opleiding, ook al was die nog volop in ontwikkeling toen zij als eerste of tweede generatie instroomden. Omdat het aantal alumni nog gering is, is het moeilijk om al een algemener beeld te geven van hoe het werkveld deze afgestudeerden ervaart. De opleidingen spreken de verwachting uit dat zij een belangrijke bijdrage gaan leveren aan de concretisering van de vakvernieuwing bij de schoolvakken. Het panel deelt die verwachting: zeker bij Religiewetenschappen, maar ook bij de talen is het potentieel aanwezig om actief vernieuwing vorm te geven.

Overwegingen

Op basis van de eindwerken en het functioneren van de alumni in de beroepspraktijk concludeert het panel dat het eindniveau voor beide opleidingen aan de maat is. Afgestudeerden komen doorgaans goed terecht, al moet hun potentieel om actief vorm te geven aan vernieuwing van schoolvakken zich op langere termijn nog waarmaken in de praktijk.

Conclusie

Het panel oordeelt dat standaard 4 voldoet voor beide opleidingen.

Eindoordeel

Het oordeel van het panel over de masteropleidingen Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen en Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen is positief.

Aanbevelingen

1. Versterk de dialoog met het werkveld om het onderscheidende karakter van de opleidingen voor de betrokkenen uit het werkveld duidelijk te maken en om de opleidingen meer gezamenlijk vorm te geven.

2. Pas de opzet van de Vakdidactische Verdieping aan teneinde de studielast te verminderen, of verhoog het aantal EC dat ervoor staat.
3. Richt het verwachtingsmanagement richting de stagescholen goed in en zorg voor een dialoog rondom studielast, zodat scholen de studenten van de tweejarige educatieve masters niet overvragen.
4. Breid integratieve toetsing uit tot het praktijkdeel van de opleiding. Benut hiervoor het ontwikkeldossier dat in de pedagogisch-didactische leerlijn wordt samengesteld.
5. Expliciteer op het scriptiebeoordelingsformulier hoe de scores op deelcriteria tot een eindoordeel leiden en zorg dat alle studenten ruime feedback krijgen.
6. Geef in de VDV-rubric en beoordelingschaal het onderscheid tussen onvoldoende, voldoende, goed of uitstekend scherper vorm.
7. *M Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen*: Besteed voor de schoolvakken Frans en Duits meer aandacht aan de doeltaal in de door ICLON verzorgde onderdelen, bijvoorbeeld door met eigen werkgroepjes te werken die binnen een vak in hun doeltaal de opdrachten uitvoeren.

Bijlage 1. Beoogde leerresultaten

Masteropleiding Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen

Eindkwalificaties Afstudeerrichtingen Engels, Frans en Duits

Dublindescriptor	Eindkwalificatie
I. Kennis en inzicht	i. Studenten hebben een grondige academische kennis van de taal-, letter- en cultuurkunde en van de gangbare onderzoeksmethoden en theoretische debatten binnen het betreffende vakgebied.
	ii. Studenten hebben kennis van en inzicht in wetenschappelijke theorieën aangaande het leren van vreemde talen.
	iii. Studenten hebben zich verdiept in een aantal zelfgekozen onderwerpen; gerelateerd aan het functioneren als docent in de lespraktijk.
	iv. Studenten zijn vertrouwd met een aantal belangrijke theorieën op het gebied van onderwijskunde, pedagogiek en (vak)didactiek en kunnen op professionele wijze bijdragen aan een veilige leeromgeving.
II. Toepassen kennis en inzicht	i. Studenten kunnen vakinhoudelijke kennis vertalen en relevante vakdidactische benaderingen toepassen in vakdidactisch verantwoord handelen en in vakdidactisch onderbouwde lesontwerpen.
	ii. Studenten zijn op onderwijskundig, pedagogisch en (vak)didactisch gebied startbekwaam, d.w.z. ze kunnen op voldoende niveau functioneren in de rollen regisseur, vakdidacticus, pedagoog, lid van de schoolorganisatie en vakdidactisch onderzoeker.
	iii. Studenten beschikken over het vermogen een onderzoeksvraag op het eigen vakgebied, relevant voor de onderwijspraktijk, te identificeren en beschrijven, en deze vervolgens te onderzoeken, daarbij kritisch gebruikmakend van relevante theoretische perspectieven en onderzoeksmethoden.
	iv. Studenten kunnen middels onderwijskundig, vakinhoudelijk en vakdidactisch onderzoek een bijdrage leveren aan de systematische verdieping van de vakdidactische aspecten van het docentschap en het onderwijs in de school.
III. Oordeelsvermogen	i. Studenten kunnen reflecteren op de relevantie voor het schoolvak van wetenschappelijke kennis en methoden.
	ii. Studenten beschikken over het vermogen om kritisch te reflecteren op, en een onafhankelijk oordeel te formuleren over wetenschappelijke debatten, paradigma's en methoden binnen de taal-, letter- en cultuurkunde en de (toegepaste) taalwetenschap.
	iii. Studenten beschikken over het vermogen om een kritische synthese te bieden van (vak) wetenschappelijke debatten en methoden binnen een bepaald onderzoeksthema en daarbij nog niet opgeloste onderzoeksproblemen te identificeren.
	iv. Studenten kunnen (vak)wetenschappelijke literatuur en bronnen beoordelen op kwaliteit en betrouwbaarheid.
IV. Communicatie	i. Studenten kunnen op heldere en verifieerbare wijze rapporteren over resultaten van eigen onderzoek volgens de binnen het gekozen deelgebied geldende criteria.
	ii. De taalvaardigheid van studenten bevindt zich op niveau C2 van het Europees Referentiekader voor de onderdelen Luisteren, Lezen, Spreken, Gesprekken voeren en Schrijven.
	iii. Studenten kunnen in teamverband werken en zijn goed in staat constructieve (peer)-feedback te geven en ontvangen.
	iv. Studenten kunnen kennis, overwegingen en daarop gebaseerde conclusies overbrengen op diverse doelgroepen binnen de school (leerlingen, collega's, ouders/verzorgers).

Dublindescriptor	Eindkwalificatie
	v. Studenten hebben voldoende organisatorische kennis en vaardigheid om in de klas een goed leef- en werkklimaat tot stand te brengen. Zij zijn zich bewust van de eigen houding en gedrag én van de invloed daarvan op leerlingen en andere doelgroepen. Zij hebben voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van groepsprocessen en communicatie om een goede samenwerking met leerlingen en andere doelgroepen tot stand te brengen.
V. Leervaardigheden en professionele ontwikkeling	i. Studenten kunnen grotendeels zelfstandig, met beperkte begeleiding een onderzoeks-probleem identificeren en een onderzoeksplan opstellen en uitvoeren.
	ii. Studenten zijn in staat verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen (professionele) ontwikkeling en hier richting aan te geven. Zij onderzoeken, expliciteren en ontwikkelen hun opvattingen over het schoolvak, het leraarschap, en hun bekwaamheid als leraar.
	iii. Studenten hebben vakinhoudelijke deskundigheid ontwikkeld en geven deze identiteit vorm binnen hun beroepscontext (bijvoorbeeld in didactische ontwerpen, valoriserende producten en in een vraag naar professionaliseringsactiviteiten).

Eindkwalificaties afstudeerrichting Nederlands

Dublindescriptor	Eindkwalificatie
I. Kennis en inzicht	i. Studenten hebben een grondige academische kennis van de Nederlandse taalkunde, taalbeheersing, historische en moderne letterkunde en van de gangbare onderzoeksmethoden en theoretische debatten binnen dit vakgebied.
	ii. Studenten hebben zich verdiept in een aantal zelfgekozen onderwerpen; gerelateerd aan het functioneren als docent Nederlands in de lespraktijk
	iii. Studenten zijn vertrouwd met een aantal belangrijke theorieën op het gebied van onderwijskunde, pedagogiek en (vak)didactiek en kunnen op professionele wijze bijdragen aan een veilige leeromgeving.
II. Toepassen kennis en inzicht	i. Studenten kunnen vakinhoudelijke kennis vertalen en relevante vakdidactische benaderingen toepassen in vakdidactisch verantwoord handelen en in vakdidactisch onderbouwde lesontwerpen;
	ii. Studenten zijn op onderwijskundig, pedagogisch en (vak)didactisch gebied startbekwaam, d.w.z. ze kunnen op voldoende niveau functioneren in de rollen regisseur, vakdidacticus, pedagoog, lid van de schoolorganisatie en vakdidactisch onderzoeker.
	iii. Studenten beschikken over het vermogen een onderzoeksvraag op het eigen vakgebied, relevant voor de onderwijspraktijk, te identificeren en beschrijven, en deze vervolgens te onderzoeken, daarbij kritisch gebruikmakend van relevante theoretische perspectieven en onderzoeksmethoden.
	iv. Studenten kunnen middels onderwijskundig, vakinhoudelijk en vakdidactisch onderzoek een bijdrage leveren aan de systematische verdieping van de vakdidactische aspecten van het docentschap en het onderwijs in de school.
III. Oordeelsvermogen	i. Studenten kunnen reflecteren op de relevantie voor het schoolvak van wetenschappelijke kennis en methoden.
	ii. Studenten beschikken over het vermogen om kritisch te reflecteren op, en een onafhankelijk oordeel te formuleren over wetenschappelijke debatten, paradigma's en methoden binnen taal-, letter- en cultuurkunde en de (toegepaste) taalbeheersing.
	iii. Studenten beschikken over het vermogen om een kritische synthese te bieden van (vak) wetenschappelijke debatten en methoden binnen een bepaald onderzoeksthema en daarbij nog niet opgeloste onderzoeksproblemen te identificeren.
	iv. Studenten kunnen (vak)wetenschappelijke literatuur en bronnen beoordelen op kwaliteit en betrouwbaarheid.

Dubli descriptor	Eindkwalificatie
IV. Communicatie	i. Studenten kunnen op heldere en verifieerbare wijze rapporteren over resultaten van eigen onderzoek volgens de binnen het gekozen deelgebied geldende criteria.
	ii. Studenten kunnen in teamverband werken en zijn goed in staat constructieve (peer)-feedback te geven en ontvangen;
	iii. Studenten kunnen kennis, overwegingen en daarop gebaseerde conclusies overbrengen op diverse doelgroepen binnen de school (leerlingen, collega's, ouders/verzorgers)
	iv. Studenten hebben voldoende organisatorische kennis en vaardigheid om in de klas een goed leef- en werkklimaat tot stand te brengen. Zij zijn zich bewust van de eigen houding en gedrag én van de invloed daarvan op leerlingen en andere doelgroepen. Zij hebben voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van groepsprocessen en communicatie om een goede samenwerking met leerlingen en andere doelgroepen tot stand te brengen.
V. Leervaardigheden en professionele ontwikkeling	i. Studenten kunnen grotendeels zelfstandig, met beperkte begeleiding een onderzoeksprobleem identificeren en een onderzoeksplan opstellen en uitvoeren.
	ii. Studenten zijn in staat verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen (professionele) ontwikkeling en hier richting aan te geven. Zij onderzoeken, expliciteren en ontwikkelen hun opvattingen over het schoolvak, het leraarschap, en hun bekwaamheid als leraar.
	iii. Studenten hebben vakinhoudelijke deskundigheid ontwikkeld en geven deze identiteit vorm binnen hun beroepscontext (bijvoorbeeld in didactische ontwerpen, valoriserende producten en in een vraag naar professionaliseringsactiviteiten).

Masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen

Dubblindescriptor	Eindkwalificatie
I. Kennis en inzicht	i. studenten zijn vertrouwd met een aantal belangrijke theorieën en methoden binnen de religiewetenschap, hieronder cognitieve, literaire, historische, en sociaalwetenschappelijke theorieën en methoden, en kunnen positie innemen in discussies over de identiteit en koers van de religiewetenschap als academische discipline;
	ii. studenten hebben kennis van de migratie en transformatie van religieuze tradities in de moderne, geglobaliseerde wereld en inzicht in de maatschappelijke spanningen en politieke debatten over religieuze diversiteit en burgerschap in Nederland en wereldwijd;
	iii. studenten hebben zich verdiept en gespecialiseerd in een aantal zelfgekozen, religiewetenschappelijke onderwerpen;
	iv. studenten beschikken over voldoende kennis om de aan de beroepsrollen gerelateerde taken te kunnen verrichten. Voor de docentrol vakdidactisch onderzoeker geldt bovendien dat studenten voldoende kennis en vaardigheden hebben om op grond van hun wetenschappelijke achtergrond een bijdrage te leveren aan de systematische verdieping van verschillende aspecten van de verschillende rollen van de docent in de school;
	v. studenten hebben diepgaande kennis van de geschiedenis en hedendaagse inrichting van het onderwijs over religie, levensbeschouwing en burgerschapsvorming, in Nederland en in enkele buurlanden;
II. Toepassen kennis en inzicht	i. studenten zijn in staat religiewetenschappelijke theorieën te operationaliseren als analyseinstrumenten en kunnen een geavanceerde reeks aan methoden toepassen op de analyse van religieuze teksten, religieuze praktijken, religieuze tradities, en religieuze velden;
	ii. studenten kunnen deze analyseinstrumenten zelfstandig toepassen op nieuw bronnenmateriaal (historisch en hedendaags) binnen het kader van eigen onderzoeksprojecten;
	studenten kunnen, op onderwijskundig, pedagogisch en (vak)didactisch gebied, op een adequaat niveau kennis en inzichten toepassen bij het vervullen van de taken als docent. Bij de rollen registreur, vakdidacticus, pedagoog, lid van de schoolorganisatie en vakdidactisch onderzoeker gaat het erom dat studenten in staat zijn op voldoende niveau te functioneren (dwz. startbekwaam zijn). Dat betekent ook dat zij in staat zijn relevante kennis en inzichten toe te passen bij het vervullen van de taken van de leraar VHO. Bij de rol van professional gaat het er in de eerste plaats om dat studenten in staat en bereid zijn hun opvattingen over het leraarschap en hun bekwaamheid als leraar te onderzoeken, te expliciteren en voortdurend te ontwikkelen;
	iii. iv. studenten kunnen reflecteren op de relevantie voor het schoolvak van religiewetenschappelijke kennis en methoden en van maatschappelijke debatten rondom religie, levensbeschouwing en burgerschap;
	v. studenten kunnen religiewetenschappelijke kennis en vaardigheden vertalen naar vakdidactisch verantwoord handelen en naar vakdidactisch onderbouwde lesontwerpen;

III. Oordeelsvermogen	i. studenten kunnen verschillende kennisbronnen met elkaar integreren, de betrouwbaarheid van primaire bronnen evalueren, en suggesties formuleren voor verder onderzoek en voor het oplossen van educatieve, onderzoeks- en maatschappelijke problemen;
	ii. studenten kunnen zelfstandig beslissingen nemen, op basis van (wetenschappelijke) informatie op onderwijskundig, pedagogisch en (vak)didactisch gebied, bij de vervulling van hun taken als docent en zijn daarop aanspreekbaar (docent als professional). Studenten nemen beslissingen op basis van de informatie die zij op dat moment ter beschikking hebben. Dat impliceert dat zij bij het nemen van die beslissingen niet alleen uitgaan van de doelen die zij als professional en persoon willen bereiken, maar ook dat zij rekening houden met de eisen die de context waarin zij functioneren aan hun stelt en met de (wetenschappelijke) informatie die van belang is bij het nemen van die beslissingen;
	iii. studenten zijn in staat op basis van hun religiewetenschappelijke en (vak)didactische expertise onderwijsmateriaal (zowel eigen materiaal, materiaal van collega's en lesmethoden op de Nederlandse markt) kritisch te analyseren en op inhoudelijk en didactisch niveau er een oordeel over te vellen;
IV. Communicatie	i. studenten kunnen de methodiek en conclusies van hun onderzoek communiceren, mondeling en schriftelijk, naar een academisch en niet-academisch publiek;
	ii. studenten kunnen verantwoordelijkheid nemen voor de wijze waarop hun taken als docent worden vervuld. Dat betekent ook dat de docent daarop aanspreekbaar is door leerlingen, collega's, ouders/verzorgers, specialisten en leken, binnen en buiten de school en met hen kan samenwerken en met hen het gesprek aangaat. Voor de docentrol lid van de schoolorganisatie geldt dat de studenten voldoende kennis en vaardigheid hebben om goed samen te werken met mensen en instellingen die betrokken zijn bij de zorg voor de leerlingen en bij zijn school;
V. Leervaardigheden en professionele ontwikkeling	i. studenten kunnen met slechts minimale begeleiding een onderzoeksprobleem identificeren en een onderzoeksplan optellen en uitvoeren;
	ii. studenten onderschrijven hun identiteit als docent Religie en Levensbeschouwing en hun verantwoordelijkheid voor de eigen professionele ontwikkeling. Zij onderzoeken, expliciteren en ontwikkelen hun opvattingen over het leraarschap en hun bekwaamheid als leraar;
	iii. studenten hebben een identiteit als religiewetenschapper ontwikkeld en brengen deze identiteit in spel binnen hun beroepscontext (bijvoorbeeld in didactische ontwerpen, valoriserende producten en in een vraag naar religiewetenschappelijke nascholingsactiviteiten).

Bijlage 2. Opleidingscurriculum

Academisch jaar 2024-2025

Masteropleiding Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen **Afstudeerrichting Nederlands**

Vereisten:

- Minimaal 3 Leidse mastercursussen van elk 10 EC op het terrein van de Neerlandistiek, waarvan minimaal één cursus op het terrein van de Letterkunde (10 EC) en minimaal één cursus op het terrein van de Taalbeheersing/Taalkunde (10 EC).
- Minimaal 1 cursus uit het landelijke, interuniversitaire programma Masterlanguage aanbod op het terrein van de Neerlandistiek. Deze cursussen zijn specifiek op het onderwijs zijn gericht.
- Reflectie op het schoolvak, 5 EC of 10 EC variant. Studenten die kiezen voor Reflectie op het schoolvak voor 5 EC dienen dus nog 5 EC vakinhoud Nederlands te volgen om totaal 45 EC aan vakinhoud binnen de master te behalen.

120 EC-traject

SEMESTER 1 (30 EC)*		
Vakinhoud Nederlands Taalkunde (10 EC), keuze uit:		
> Didactiek van het Nederlands als tweede taal	10	
> Stilistiek: formuleringskeuzes en overtuigingskracht	10	
Vakinhoud Nederlands Letterkunde (10 EC):		
Mij maak je niets wijs! Cultuuranalyse en representatiekritiek	10	
Vakinhoudelijk keuzevak, keuze uit:		
> Didactiek van het Nederlands als tweede taal	10	
> Stilistiek: formuleringskeuzes en overtuigingskracht	10	
> Vrouwen in het literaire bedrijf	10	
SEMESTER 2 (30 EC)		
Praktijk 1	15	
Pedagogisch-didactisch handelen 1	7	
Vakdidactiek 1 Nederlands	4	
Pedagogiek (ICLON)	4	

Jaar 2 in collegejaar 2024-2025 (voor de studenten die in september 2023 met de voltijd master gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
GEHELE COLLEGEJAAR:			
Praktijk 2	15	██████████	
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██████████	
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	██████████	
SEMESTER 1 (30 EC)			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	██████	██████
Vakdidactiek 2 Nederlands	5	██████	██████
Reflectie op het schoolvak Nederlands (10 EC)	10	██████	██████
SEMESTER 2 (30 EC)			
🔗 Masterlanguage Nederlands	5	██████	██████
Vakdidactische verdieping	5	██████	██████
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	██████	██████
> Pedagogiek 2	2	██████	██████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██████	██████

90 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Vakinhoud Nederlands Taalkunde (10 EC), keuze uit:			
> Didactiek van het Nederlands als tweede taal	10	██████	██
> Stilistiek: formuleringskeuzes en overtuigingskracht	10	██████	██
Vakinhoud Nederlands Letterkunde (10 EC):			
Mij maak je niets wijs! Cultuuranalyse en representatiekritiek	10	██	██
Vakinhoudelijk keuzevak, keuze uit:			
> Didactiek van het Nederlands als tweede taal	10	██████	██
> Stilistiek: formuleringskeuzes en overtuigingskracht	10	██████	██
> Vrouwen in het literaire bedrijf	10	██████	██
SEMESTER 2 (30 EC)			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	██	██████
Praktijk 2	15	██	██████
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██	██████
Vakdidactiek 2 Nederlands	5	██	██████
Vakdidactische verdieping	5	██	██████
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	██	██████
> Pedagogiek 2	2	██	██████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██	██████
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Jaar 2 collegejaar 2024-2025 (voor de studenten die in september 2023 met het 90 EC-traject voltijd gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)			
🔗 Masterlanguage Nederlands	5	██████	██
Reflectie op het schoolvak Nederlands (10 EC)	10	██████	██
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	██████	██

Afstudeerrichting Engels

Vereisten:

- Verplicht 20 EC vakinhoud Engels: 10 EC Engelse taalkunde I English Word Formation en 10 EC Engelse letterkunde I.
- Reflectie op het schoolvak (5 EC; Reflection on the School Subject: Teaching and Learning English Language Arts).
- Minimaal 2 cursussen uit het landelijke, interuniversitaire programma Masterlanguage. Deze cursussen zijn specifiek op het onderwijs gericht.
- Keuze: 10 EC vakinhoud Engels. De student kan kiezen uit de volgende vakken: Engelse taalkunde II (10 EC), Engelse letterkunde II (10 EC) of Tweedetaalverwerving (10 EC). Eventueel, afhankelijk van voortraject, kan een keuze uit het aanbod binnen de MA Literary Studies (English track) of de MA Linguistics (English track Modern Languages) worden gemaakt.

120 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Vakinhoud Engelse taalkunde (10 EC):			
English Word Formation	10	██████████	██████████
Vakinhoud Engelse letterkunde (10 EC):			
Blithe Spirits and Demon Lovers: The Fantastic Imagination from Coleridge to the Present Day	10	██████████	██████████
Vakinhoud Engels 10 EC (taalkunde of letterkunde), keuze uit:			
> Beowulf and Beyond: An Early Medieval Poem and Its Modern Adaptations	10	██████████	██████████
> European Modernism	10	██████████	██████████
> Literature and Social Class: 1800 to the Present	10	██████████	██████████
> Second Language Acquisition	10	██████████	██████████
SEMESTER 2 (30 EC)			
Praktijk 1	15	██████████	██████████
Pedagogisch-didactisch handelen 1	7	██████████	██████████
Vakdidactiek 1 Engels	4	██████████	██████████
Pedagogiek (ICLON)	4	██████████	██████████
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Jaar 2 in collegejaar 2024-2025 (voor de studenten die in september 2023 met de voltijd master gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
GEHELE COLLEGEJAAR:			
Praktijk 2	15	██████████	
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██████████	
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	██████████	
SEMESTER 1 (30 EC)			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	██████	██████
Vakdidactiek 2 Engels	5	██████	██████
Reflection on the School Subject: Teaching and Learning English Language Arts	5	██████	██████
🔗 Masterlanguage English	5	██████	██████
SEMESTER 2 (30 EC)			
Vakdidactische verdieping	5	██████	██████
🔗 Masterlanguage English	5	██████	██████
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	██████	██████
> Pedagogiek 2	2	██████	██████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██████	██████

90 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Vakinhoud Engelse taalkunde (10 EC):			
English Word Formation	10	■	■
Vakinhoud Engelse letterkunde (10 EC):			
Blithe Spirits and Demon Lovers: The Fantastic Imagination from Coleridge to the Present Day	10	■	■
Vakinhoud Engels 10 EC (taalkunde of letterkunde), keuze uit:			
> Beowulf and Beyond: An Early Medieval Poem and Its Modern Adaptations	10	■	■
> European Modernism	10	■	■
> Literature and Social Class: 1800 to the Present	10	■	■
> Second Language Acquisition	10	■	■
SEMESTER 2 (30 EC)			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	■	■
Praktijk 2	15	■	■
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	■	■
Vakdidactiek 2 Engels	5	■	■
Vakdidactische verdieping	5	■	■
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	■	■
> Pedagogiek 2	2	■	■
> Vakdidactische verdieping 2	2	■	■
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)			
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	■	■
🔗 Masterlanguage English	5	■	■
Reflection on the School Subject: Teaching and Learning English Language Arts (10 EC) [Dit vak wordt in 2024-2025 niet aangeboden in de 10 EC variant.]			

Afstudeerrichting Frans

Vereisten:

- Totaal 20 EC bestaande uit: Franse taalkunde (10 EC) en Franse letterkunde (10 EC).
- Masterlanguage Apprendre le français (5 EC).
- Keuze: Totaal 20 EC vakinhoud, waarbij gekozen kan worden uit vakken van het reguliere aanbod op het gebied van de Franse taalkunde of letterkunde (10 EC per vak) en extra vakken van Masterlanguage (5 EC per vak).

120 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Vakinhoud Frans Taalkunde (10 EC):			
Focus, fond et mise en relief : la structure de l'information en français	10	██████████	██████████
Vakinhoud Frans Letterkunde (10 EC):			
En quête d'une pop-culture préindustrielle	10	██████████	██████████
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:			
> Second Language Acquisition	10	██████████	██████████
> European Modernism	10	██████████	██████████
> The Epic Course: A Pre-Modern Genre and its digital disclosure	10	██████████	██████████
SEMESTER 2 (30 EC)			
Praktijk 1	15	██████████	██████████
Pedagogisch-didactisch handelen 1	7	██████████	██████████
Pedagogiek (ICLON)	4	██████████	██████████
Vakdidactiek 1 Frans	4	██████████	██████████
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Jaar 2 in collegejaar 2024-2025 (voor de studenten die in september 2023 met de voltijd master gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
GEHELE COLLEGE JAAR:			
Praktijk 2	15	██████████	
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██████████	
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	██████████	
SEMESTER 1:			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	██████████	██████████
Vakdidactiek 2 Frans	5	██████████	██████████
🔗 Masterlanguage Apprendre le français	5	██████████	██████████
SEMESTER 2:			
Vakdidactische verdieping	5	██████████	██████████
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:*			
> Les Mémoires de la Seconde Guerre Mondiale en France: théorie, littérature, cinéma	10	██████████	██████████
> Idées reçues sur le langage : fact-checking et vulgarisation	10	██████████	██████████
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	██████████	██████████
> Pedagogiek 2	2	██████████	██████████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██████████	██████████
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

90 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Vakinhoud Frans Taalkunde (10 EC):			
Focus, fond et mise en relief : la structure de l'information en français	10	████████	██
Vakinhoud Frans Letterkunde (10 EC):			
En quête d'une pop-culture préindustrielle	10	████████	██
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:			
> Second Language Acquisition	10	████████	██
> European Modernism	10	████████	██
> The Epic Course: A Pre-Modern Genre and its digital disclosure	10	████████	██
SEMESTER 2 (30 EC)			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	██	████████
Praktijk 2	15	██	████████
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██	████████
Vakdidactiek 2 Frans	5	██	████████
Vakdidactische verdieping	5	██	████████
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	██	████████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██	████████
> Pedagogiek 2	2	██	████████
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Jaar 2 in collegejaar 2024-2025 (voor de studenten die in september 2023 met het 90 EC-traject voltijd gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)			
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	████████	██
🔗 Masterlanguage Apprendre le français	5	████████	██
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:*			
> Focus, fond et mise en relief : la structure de l'information en français	10	████████	██
> En quête d'une pop-culture préindustrielle	10	████████	██
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Afstudeerrichting Duits

Vereisten:

- Verplichte vakinhoud Duits jaar 1 (20 EC): 10 EC Duitse Taalwetenschap en 10 EC Duitse Literatuur- en Cultuurwetenschap.
- Keuze vakinhoud Duits jaar 1 (15 EC): Masterlanguage (5 EC; minimaal één is verplicht), Taalwetenschap (10 EC) of Literatuur- en Cultuurwetenschap (10 EC).
- Keuze vakinhoud Duits jaar 2 (10 EC): Taalwetenschap 2 (10 EC) of Literatuur- en Cultuurwetenschap 2 (10 EC).

120 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Vakinhoud Duits Taalkunde (10 EC):			
Einführung in die soziolinguistische Feldforschung: Deutschsprachige Communities in den Niederlanden	10	█	█
Vakinhoud Duits Letterkunde (10 EC):			
Fremde Welten: Reiseliteratur vom Mittelalter bis heute	10	█	█
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:			
> Second Language Acquisition	10	█	█
> European Modernism	10	█	█
> The Epic Course: A Pre-Modern Genre and its digital disclosure	10	█	█
SEMESTER 2 (30 EC)			
Praktijk 1	15	█	█
Pedagogisch-didactisch handelen 1	7	█	█
Vakdidactiek 1 Duits	4	█	█
Pedagogiek (ICLON)	4	█	█
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Jaar 2 in collegejaar 2024-2025 (voor de studenten die in september 2023 met het 120 EC-traject voltijd gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
GEHELE COLLEGE JAAR:			
Praktijk 2	15	██████████	
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██████████	
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	██████████	
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	██████████	██
Vakdidactiek 2 Duits	5	██████████	██
🔗 Masterlanguage Deutsch: Deutsch in seiner Vielfalt	5	██████████	██
SEMESTER 2 (30 EC)*			
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:			
> Die Wissenschaft der Wörter	10	██	██████████
> Migration und Interkulturalität in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur	10	██	██████████
Vakdidactische verdieping	5	██	██████████
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	██	██████████
> Pedagogiek 2	2	██	██████████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██	██████████
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

90 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Vakinhoud Duits Taalkunde (10 EC):			
Einführung in die soziolinguistische Feldforschung: Deutschsprachige Communities in den Niederlanden	10	█	█
Vakinhoud Duits Letterkunde (10 EC):			
Fremde Welten: Reiseliteratur vom Mittelalter bis heute	10	█	█
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:			
> Second Language Acquisition	10	█	█
> European Modernism	10	█	█
> The Epic Course: A Pre-Modern Genre and its digital disclosure	10	█	█
SEMESTER 2 (30 EC)			
Scriptieseminar Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	0	█	█
Praktijk 2	15	█	█
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	█	█
Vakdidactiek 2 Duits	5	█	█
Vakdidactische verdieping	5	█	█
Keuzeruimte, keuze uit:			
> Innovaties op school	2	█	█
> Pedagogiek 2	2	█	█
> Vakdidactische verdieping 2	2	█	█
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Jaar 2 in collegejaar 2024-2025 (voor de studenten die in september 2023 met het 90 EC-traject voltijd gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)*			
Master Scriptie Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen	15	█	█
🔗 Masterlanguage Deutsch: Deutsch in seiner Vielfalt	5	█	█
Vakinhoudelijk keuzevak op gebied van taalkunde of letterkunde (10 EC), keuze uit:			
> Einführung in die soziolinguistische Feldforschung: Deutschsprachige Communities in den Niederlanden	10	█	█
> Fremde Welten: Reiseliteratur vom Mittelalter bis heute	10	█	█
* Voor vereisten zie 'Vakinhoudelijke vakken' bij het tabblad Programma.			

Masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen

120 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)			
Tools and Theories in the Study of Religion: Historical, Cognitive, and Social-Scientific Approaches	10	██████████	██████████
Religion on the Move: From Local Origins to Global Networks	10	██████████	██████████
Religie, levensbeschouwing en burgerschap in het onderwijs	5	██████████	██████████
Religiewetenschappelijke vakmethodiek	5	██████████	██████████
SEMESTER 2 (30 EC)			
Praktijk 1	15	██████████	██████████
Pedagogisch-didactisch handelen 1	7	██████████	██████████
Vakdidactiek 1 Godsdienst en Levensbeschouwing	4	██████████	██████████
Pedagogiek (ICLON)	4	██████████	██████████

Jaar 2 in collegejaar 2024-2025, voor de studenten die in september 2023 met de voltijd master gestart zijn.

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)			
Praktijk 2	15	██████████	██████████
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██████████	██████████
Vakdidactiek 2 Godsdienst en Levensbeschouwing	5	██████████	██████████
Vakdidactische verdieping	5	██████████	██████████
Thesis Seminar Education in the Social Sciences and Humanities		██████████	██████████
<i>Keuze ruimte:</i>			
> Innovaties op school	2	██████████	██████████
> Pedagogiek 2	2	██████████	██████████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██████████	██████████
SEMESTER 2 (30 EC)			
Reflectie op het schoolvak levensbeschouwing en religie	5	██████████	██████████
MA Thesis Religious Studies	15	██████████	██████████
Keuzeruimte (10 EC): Religiewetenschappelijk keuzevak of (onderzoeks)stage, zie het tabblad <i>Programma</i>			

90 EC-traject

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)			
Tools and Theories in the Study of Religion: Historical, Cognitive, and Social-Scientific Approaches	10	██████████	██████████
Religion on the Move: From Local Origins to Global Networks	10	██████████	██████████
Religie, levensbeschouwing en burgerschap in het onderwijs	5	██████████	██████████
Religiewetenschappelijke vakmethodiek	5	██████████	██████████
SEMESTER 2 (30 EC)			
Vakdidactisch Dossier 4: Vakdidactische Meesterproef	5	██████████	██████████
Religiewetenschappelijk keuzevak (10 EC)			
Thesis Seminar (Religious Studies)	2	██████████	██████████
MA Thesis Religious Studies	15	██████████	██████████

Jaar 2 in collegejaar 2023-2024 (voor de studenten die in september 2022 met het 90 EC traject voltijd gestart zijn).

Vak	EC	Semester 1	Semester 2
SEMESTER 1 (30 EC)			
Praktijk 2	15	██████████	██████████
Pedagogisch-didactisch handelen 2	3	██████████	██████████
Vakdidactiek 2 Godsdienst en Levensbeschouwing	5	██████████	██████████
Vakdidactische verdieping	5	██████████	██████████
<i>Keuze ruimte:</i>			
> Innovaties op school	2	██████████	██████████
> Pedagogiek 2	2	██████████	██████████
> Vakdidactische verdieping 2	2	██████████	██████████

Bijlage 3. Bezoekprogramma

7 juni 2024

09.00	09.15	Ontvangst
09.15	10.00	Gesprek opleidingsmanagement
10.00	10.30	Intern overleg panel
10.30	11.15	Gesprek studenten & alumni beide opleidingen
11.15	12.00	Gesprek docenten, incl. OC-leden
12.00	12.45	Lunch
12.45	13.15	Gesprek examencommissie
13.15	13.45	Gesprek werkveld
13.45	14.45	Intern paneloverleg en voorbereiden eindgesprek
14.45	15.30	Eindgesprek opleidingsmanagement
15.30	16.30	Opstellen bevindingen (panel intern)
16.30	17.00	Ontwikkelgesprek
17.00	17.15	Mondelinge rapportage
17.15	18.00	Borrel

Bijlage 4. Geraadpleegde materialen

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 13 eindwerken van de masteropleiding Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen bestudeerd en 2 eindwerken van de masteropleiding Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen. De gegevens van de eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Academion. Daarnaast heeft het panel voor en tijdens het bezoek onder andere de volgende materialen geraadpleegd:

- Zelfevaluatie rapport Educatie in de Mens- en Maatschappijwetenschappen
 - o Bijlage 1 De tien perspectieven van Expertisecentrum LERVO
 - o Bijlage 2 Eindkwalificaties van de opleiding
 - o Bijlage 3 Onderwijs- en Examenreglement (OER)
 - o Bijlage 4 Korte beschrijving van curriculumonderdelen (studiegids)
 - o Bijlage 5 Pedagogisch didactisch perspectief
 - o Bijlage 6 Doel curriculumherziening educatieve deel
 - o Bijlage 7 Schematische weergave programma
 - o Bijlage 8 Samenstelling van het docententeam

- Zelfevaluatie rapport Educatie in de Taal- en Cultuurwetenschappen
 - o Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding
 - o Bijlage 2 Onderwijs- en Examenreglement (OER)
 - o Bijlage 3 Korte beschrijving van curriculumonderdelen (studiegids)
 - o Bijlage 4 Pedagogisch-didactisch perspectief
 - o Bijlage 5 Schematische weergave curriculum
 - o Bijlage 6 Doel curriculumherziening educatieve deel
 - o Bijlage 7 Samenstelling van het docententeam

- Vorige NVAO-rapporten (TNO) en besluiten
- Alle vakken in de online leeromgeving Brightspace